

СЛУЖБЕН ЛИСТ

НА СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

„СЛУЖБЕН ЛИСТ НА СФРЈ“ излегува во издание на српскохрватски односно хрватскосрпски, словенечки, македонски, албански и унгарски јазик. – Огласи според тарифата – Жиро сметка кај Службата на општественото книговодство 60802-603-21943

Петок, 17 јануари 1986

БЕЛГРАД

БРОЈ 2

ГОД. XLII

Цена на овој број е 440 динари. – Аконтацијата на претплатата за 1986 година изнесува 3.000 динари. – Рок за рекламации 15 дена. – Редакција Улија Јована Ристиќа бр. 1. Пошт. факс 226. – Телефони: Централна 650-155; Уредништво 651-885; Служба за претплата 651-732; Телекс 11756

4.

Врз основа на член 315 точка 3 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Претседателството на Социјалистичка Федеративна Република Југославија издава

УКАЗ

ЗА ПРОГЛАСУВАЊЕ НА ЗАКОНОТ ЗА ПОШТЕНСКИТЕ, ТЕЛЕГРАФСКИТЕ И ТЕЛЕФОНСКИТЕ УСЛУГИ

Се прогласува Законот за поштенските, телеграфските и телефонските услуги, што го усвои Собранието на СФРЈ, на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1985 година.

П бр. 501

27 декември 1985 година

Белград

Претседател
на Претседателството на
СФРЈ,
Радован Влајковиќ, с. р.

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с. р.

ЗАКОН

ЗА ПОШТЕНСКИТЕ, ТЕЛЕГРАФСКИТЕ И ТЕЛЕФОНСКИТЕ УСЛУГИ

1. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредуваат односите помеѓу организациите на здружен труд на поштенскиот, телеграфскиот и телефонскиот сообраќај (во натамошниот текст: ПТТ организации) и корисниците на поштенски, телеграфски и телефонски услуги (во натамошниот текст: корисници на ПТТ услуги) во внатрешниот поштенски, телеграфски и телефонски сообраќај (во натамошниот текст: ПТТ сообраќај).

Одредбите на овој закон согласно се применуваат и врз соодветните односи во врска со вршењето на поштенските, телеграфските и телефонските услуги (во натамошниот текст: ПТТ услуги) во меѓународниот ПТТ сообраќај, ако со меѓународни договори не е поинаку определено.

Член 2

ПТТ услуги се вршат врз основа на договор, под условите определени со овој закон и со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Со општите услови за вршење на ПТТ услуги се уредуваат единствениот услови под кои ПТТ организации ќе вршат одделни видови ПТТ услуги и се утврдува постапката за остварување на меѓусебните права и обврски на ПТТ организации и корисниците на ПТТ услуги во врска со вршењето односно користењето на ПТТ услуги, во сог-

ласност со одредбите на овој закон и со одредбите на другите закони што се однесуваат на ПТТ сообраќај.

Мислење за општите услови за вршење на ПТТ услуги на Заедницата на југословенските пошти, телеграфи и телефони (во натамошниот текст: Заедницата на ЈПТТ) ѝ даваат Сојузот на самоуправниот интересовни заедници за поштенски, телеграфски и телефонски сообраќај на Југославија и Стопанската комора на Југославија.

Општите услови за вршење на ПТТ услуги влегуваат во сила по истекот на 30 дена од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Поштата, телеграфот и телефонот (во натамошниот текст: единици на ПТТ мрежа) се должни на корисникот на ПТТ услуги, по негово барање, да му ги стават на увид општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Член 3

ПТТ услуги се вршат, по правило, врз основа на договор по пристапување.

Правата и обврските од договорот по пристапување се засноваат помеѓу лицето што бара ПТТ услуга и ПТТ организација од која се бара таа услуга, без оглед на тоа што во извршувањето на таа услуга, по правило, учествуваат повеќе ПТТ организации.

Од врачувањето односно од обидот за врачување на поштенска пратка или телеграфско соопштение на примачот, како и од воспоставувањето телефонска врска помеѓу корисникот на телефонска услуга и лицето со кое тој ја воспоставил таа врска, определени права и обврски од договорот по пристапување преминуваат и врз примачот односно врз лицето со кое е воспоставена телефонската врска, како и врз ПТТ организација на чие подрачје се завршува односната ПТТ услуга.

Член 4

ПТТ организации се должни, во границите утврдени со овој закон, на целата територија на Социјалистичка Федеративна Република Југославија да ги вршат ПТТ услуги предвидени во номенклатурата на ПТТ услуги.

ПТТ организации се должни да вршат и определени работи на благајничка служба (уплати и исплати), на начинот и под условите што спогодбено ќе ги утврдат со Службата на општественото книговодство.

Член 5

Сојузот на самоуправниот интересовни заедници за поштенски, телеграфски и телефонски сообраќај на Југославија и Стопанската комора на Југославија и даваат на Заедницата на ЈПТТ мислење за номенклатурата на ПТТ услуги.

Номенклатурата на ПТТ услуги влегува во сила по истекот на 30 дена од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Член 6

Подрачјата на кои ќе вршат ПТТ услуги, ПТТ организации ќе ги определат така што да ги опфатат сите населби во земјата.

Прием и врачување на поштенски пратки, телеграми и телефонски покани единиците на ПТТ мрежа вршат најмалку еднаш дневно во работно време.

Ако на целото подрачје на единица на ПТТ мрежа прием и врачување на поштенски пратки, телеграми и телефонски покани не може да се врши на начинот од став 2 на овој член, подрачјето на единиците на ПТТ мрежа може да се подели на:

1) потесно подрачје на единица на ПТТ мрежа, на кое прием и врачување на поштенски пратки, телеграми и телефонски покани се врши на начинот од став 2 на овој член;

2) пошироко подрачје на единица на ПТТ мрежа на кое:

- прием и врачување на поштенски пратки до определена тежина односно вредност и врачување на известија за пристигање на поштенски пратки над определена тежина односно вредност се врши најмалку трипати неделно;

- прием на телеграми и телефонски покани се врши најмалку трипати неделно;

3) најшироко подрачје на единица на ПТТ мрежа на кое:

- прием и врачување на поштенски пратки до определена тежина односно вредност и врачување на известија за пристигање на поштенски пратки над определена тежина односно вредност се врши најмалку еднаш неделно;

- прием на телеграми и телефонски покани се врши најмалку еднаш неделно;

- врачување на телеграми и телефонски покани се врши под услов да може да се обезбеди посебен носител на телеграмата односно на телефонската покана, освен ако испраќачот изречно не барал телеграмата односно телефонската покана да му се врати како поштенска пратка.

При определувањето на единиците на ПТТ мрежа кои не можат на сите делови на своето подрачје да организираат вршење на ПТТ услуги на начинот од став 3 на овој член, при поделбата на подрачјето на тие единици на два или три дела и при определувањето на начинот и условите за вршење на ПТТ услуги на одделни делови на нивните подрачја, ПТТ организација е должна да се придржува кон мерилата утврдени со републичките односно со покраинските прописи.

При утврдувањето на мерилата од став 4 на овој член ќе се земат предвид: какви населби се наоѓаат на подрачјето на единицата на ПТТ мрежа (типови, густина, стопанска и културна развиеност и сл.), прометот на ПТТ услуги на подрачјето на единицата на ПТТ мрежа и фактичките потреби од ПТТ услуги, како и економските можности на ПТТ организација во чиј состав се наоѓа единицата на ПТТ мрежа.

На потесното, поширокото и најширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа инвеститорите на станбени згради во општествена сопственост и сопствениците на станбени згради односно станови се должни на влезот во станбената зграда или во дворот да наместат куќни сандачиња за врачување на пратки. Тие сандачиња е должен да ги одржува носителот на правото на користење на зградата односно на станот во општествена сопственост, односно сопственикот на зградата или станот.

Член 7

ПТТ организации се должни особено:

1) поштенската пратка да ја пренесат и да му ја вратат на примачот во состојбата во која ја предал испраќачот и во пропишаниот рок;

2) текстот на телеграмата буквално да го пренесат и да му го вратат на примачот онака како што го предал испраќачот и во пропишаниот рок;

3) на телеграфските и телефонските претплатници и на другите корисници на телеграфски и телефонски услуги да им обезбедат уреден и квалитетен пренос на соопштенија односно податоци.

Член 8

ПТТ организации се должни при вршењето на ПТТ услуги да обезбедат неповредливост на тајната на поштенските пратки и на телеграфските и телефонските соопштенија.

На поштенските, телеграфските и телефонските работници им е забрането:

1) на неовластен начин да ја узнаат содржината на поштенските пратки и на телеграфските и телефонските соопштенија или да задржат, прикријат или на неовластено лице да му предадат поштенска пратка односно телеграма;

2) на неовластени лица да им ја соопштуваат узнаената содржина на поштенската пратка, времето кога поштенската пратка е предадена или стигнала, кој е испраќач односно примач, обемот и тежината или други податоци што се однесуваат на поштенската пратка, узнаената содржина на примена или испратена телеграма или телефонско соопштение, од кого и кога е примена телеграмата односно кому и кога му е доставена и дали некој пријавувал или водел телефонски разговор;

3) на неовластени лица да им овозможат или да им помогнат во некое од дејствијата од ст. 1 и 2 на овој став.

Забраната од став 2 точка 2 на овој член важи за ПТТ работници и по престанувањето на нивното својство на работници во здружениот труд во ПТТ организација.

Од начелото на неповредливост на тајната на поштенските пратки и на телеграфските и телефонските соопштенија може да се отстапува само во случаите и под условите определени со закон.

Член 9

ПТТ организации се должни да го определат и на вообичаен начин да го објават работното време на единиците на ПТТ мрежа за работа непосредно со корисниците на ПТТ услуги.

Работното време на единиците на ПТТ мрежа се определува во согласност со законот, самоуправните спогодби и други самоуправни општи акти на Заедницата на ЈПТТ, со кои се уредува организацијата и вршењето на ПТТ услуги и се обезбедува правилно и непречено функционирање на ПТТ сообраќај, имајќи ги предвид месните потреби на подрачјето на односната единица на ПТТ мрежа утврдени во рамките на самоуправните интересовни заедници за ПТТ сообраќај, на советите на потрошувачите или на друг начин, во согласност со прописите на републиките и на автономните покраини.

Член 10

Цената за извршување на ПТТ услуги се плаќа однапред, ако со договорот меѓу ПТТ организација и корисникот на ПТТ услуги не е поинаку определено.

Во случаите предвидени со посебен закон, за вршење одделни ПТТ услуги се плаќа, покрај редовната цена, и определен износ за намените утврдени со тој посебен закон.

Член 11

Корисниците на ПТТ услуги имаат право и должност да го одберат оној вид ПТТ услуги што одговара на природата односно на видот на содржината на пратката и на значењето односно на фактичката вредност на пратката или на значењето на соопштението за корисниците на ПТТ услуги.

Член 12

Корисниците на ПТТ услуги можат прием на книжени пратки и телеграми да вршат и преку полномошник.

За издавањето на полномошно во смисла на став 1 од овој член, покрај општите прописи за издавање на полномошно, важи и следното:

1) полномошно не може да му се издаде на лице кое е неписмено или не може да се потпише;

2) корисник на ПТТ услуги може со едно полномошно да овласти најмногу три лица да примаат од негово име книжени пратки односно телеграми;

3) полномошното на поединец, односно отповикувањето на тоа полномошно, мора да биде заверено од надлежниот државен орган или од единицата на ПТТ мрежа;

4) полномошното мора да се депонира кај единицата на ПТТ мрежа кај која полномошникот ќе прима книжени пратки односно телеграми.

II. ПОШТЕНСКИ УСЛУГИ

Член 13

Поштенските услуги опфаќаат пренос на обични писмовни пратки (писма, поштенски картички, печатени работи, сектограми, мали пакети и др.), книжени пратки (препорачани писмовни пратки, вредносни писма, пакети, поштенски упатници и др.) и други пратки предвидени во номенклатурата на ПТТ услуги (во натамошниот текст: поштенски пратки), како и други поштенски услуги предвидени во номенклатурата на ПТТ услуги.

Член 14

Поштенските пратки мораат да ги исполнуваат условите утврдени со овој закон и со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

За пренос на определени поштенски пратки мораат да бидат исполнети и условите предвидени со друг закон односно со прописи донесени врз основа на законот, и тоа:

1) за пратки во внатрешниот ПТТ сообраќај кои содржат предмети за чиј пренос е потребно одобрение од надлежниот орган на управата - таквото одобрение испраќачот да го предаде заедно со пратката;

2) за пратки во меѓународниот ПТТ сообраќај чија содржина подлежи на царински преглед односно на девизна контрола - да се постапи според царинските односно девизните прописи.

Член 15

Забрането е предавање и пренос на поштенски пратки кои содржат:

1) експлозивни и лесно запални предмети и предмети чиј пренос е сврзан со опасност за други пратки, ПТТ постројки и транспортни средства или за здравјето и животот на луѓето;

2) предмети чиј промет е забранет со законот;

3) опојни дроги, освен кога испраќачот и примачот се со закон овластени лица за промет односно за употреба на опојни дроги.

Не може да се врши пренос на живи животни во писмовни пратки, освен пчели, пијавици и свилени буби.

Ако постои основано сомневање дека поштенската пратка содржи некои од предметите од ст. 1 и 2 на овој член, единицата на ПТТ мрежа може комисијски да изврши преглед на содржината на пратката.

Постапката со пратките за кои ќе се утврди дека содржат некои од предметите од ст. 1 и 2 на овој член се утврдува со општите услови за вршење ПТТ услуги.

Член 16

Испраќачот е одговорен за внатрешното пакување на поштенската пратка.

Испраќачот одговара за сите штети што неговата пратка им ги предизвикала освен на поштенските пратки, на ПТТ постројки и на транспортните средства и за повреди или смрт на ПТТ работници и на други лица, ако тоа настапило поради тоа што пратката содржела предмети чиј пренос е забранет, поради непридржување кон посебните услови за пренос на определени предмети што се наоѓале во неговата пратка или поради неисправност на внатрешното пакување на пратката.

Член 17

ПТТ организација е должна на испраќачот да му издаде потврда за приемот на книжена пратка.

Член 18

Цената за извршување на поштенски услуги (во натамошниот текст: поштарина) може да се плаќа во поштенски марки што се во оптек, со употреба на машина за франкирање, во готово или со други законски средства за плаќање.

Употребата на машина за франкирање се уредува со договор помеѓу ПТТ организација и корисникот на ПТТ услуги, во согласност со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Член 19

По исклучок од одредбата на член 10 став 1 од овој закон, ПТТ организација вршат пренос и на обични писма и поштенски картички за кои поштарина не е однапред платена или е недоволно платена, со тоа што ненаплатената односно недоволно платената поштарина се наплатува од примачот при врачувањето на таквото писмо односно поштенска картичка. ПТТ организација има право за такви пратки да наплати од примачот, односно во случај на враќање од испраќачот, покрај поштарината која недостига, уште и поштарина за таа услуга, утврдена со ценовникот на ПТТ услуги.

Единицата на ПТТ мрежа може писмата и поштенските картички предадени во поголем број, за кои не е платена поштарина или поштарина е недоволно платена, да му ги врати на испраќачот, под услов на нив да не се поништени поштенските марки.

Ако испраќачот при враќањето на пратката одбие да го плати износот на поштарината од став 1 на овој член, писмото односно поштенската картичка се смета за неиспорачлива.

Член 20

Ако пакет, по барање на испраќачот или примачот, се испраќа во друго место што не е означено во адресата на пакетот (испраќање пакет по примачот), поштарина за извествување на единицата на ПТТ мрежа која треба да изврши испраќање на пакетот по примачот, се наплатува од подносителот на барањето, а поштарина за испраќање на пакетот по примачот - од примачот при врачувањето на пакетот.

Пакетот за воено лице, во чија адреса е содржана ознака на воената пошта, единицата на ПТТ мрежа е должна да го испрати по примачот ако ја узнае неговата нова адреса.

Ако пакетот, во смисла на ст. 1 и 2 од овој член, се испраќа по примачот кој е воено лице во чија адреса е содржана ознака на воената пошта, за испраќањето на пакет по таков примач не се плаќа поштарина.

Член 21

ПТТ организација е должна пакетот примен на пренос да го препакува ако во текот на преносот до примачот се покаже дека испраќачот не го спакувал на начин кој ѝ одговара на неговата содржина, или ако во текот на преносот биде оштетен.

Ако е извршено препакување затоа што испраќачот не го спакувал пакетот на начин кај ѝ одговара на содржината на пакетот, ПТТ организација има право од примачот, при врачувањето на пакетот, да наплати поштарина за препакување.

Член 22

За пакет што ќе му се врати на испраќачот затоа што од оправдани причини (член 32) не можел да му се врати на примачот, од испраќачот се наплатува поштарина за враќањето на пакетот и поштарина за посебните услуги што се извршени при враќањето на пакетот, како и трошоци за препакувањето ако препакување било потребно затоа што испраќачот не го спакувал пакетот на начин кој ѝ одговара на содржината на пакетот.

Ако откупна писмовна пратка му се враќа на испраќачот поради невозможност за врачување на примачот, од испраќачот се наплатува поштарина за враќањето на таа пратка.

Член 23

Испраќачот има право да располага со предадената поштенска пратка до врачувањето на таа пратка на примачот и може, со доплата на соодветната поштарина, под условите и според постапката утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги, да бара:

1) адресата на пратката да се измени или да се дополни;

2) пратката да му се врати;

3) книжената пратка да се оптовари со откупнина, износот на откупнината да се зголеми или да се намали или да се откаже од откупнината;

4) да се изврши испраќање на пакет по примачот или да не се изврши испраќање на пакет по примачот.

Член 24

Ако извршувањето на поштенска услуга е започнато но не е довршено според барањето на испраќачот, ПТТ организација ќе задржи дел од наплатената поштарина кој му одговара на извршениот дел од таа услуга, а остатокот ќе му го врати на испраќачот, под условите и според постапката утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Член 25

ПТТ организации се должни обичните писмовни пратки и книжените пратки, освен пакетите, судските писма и писмата по управна и прекршочна постапка, да ги испраќаат по примачот што отпатувал или се преселил во друго место, ако ја узнаа неговата нова адреса.

Член 26

Поштенските пратки му се врачуваат лично на примачот или на лицето што тој го овластил за прием на пратката, во неговиот стан односно деловна просторија, или во деловните простории на односната единица на ПТТ мрежа.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член:

1) одделни видови поштенски пратки можат да му се вратат и на возрасен член на домаќинството, на лице постојано вработено во домаќинството односно во деловната просторија на примачот или преку посредник (организација на здружен труд, хотел, одморалиште, воена експедиција и сл.), под условите и според постапката утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги;

2) Обични и преопрачани пратки без повратница, како и итни обични писмовни пратки што не можеле непосредно да се вратат, можат да се вратат со уфрлување во куќни или збирни поштенски сандачиња.

За врачувањето на судски писма и писма по управна и прекршочна постапка важат и посебните прописи што се однесуваат на врачувањето на такви писма.

Поблиските одредби за врачување на писмата од став 3 на овој член се утврдуваат со општите услови за вршење на ПТТ услуги, во согласност со сојузниот орган на управата надлежен за правосудни работи.

Член 27

Примачот може, со доплата на соодветната поштарина, под условите и според постапката утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги, да бара:

1) пратките „post-restaurant“ да му се доставуваат во неговиот стан или деловна просторија односно во станот или деловната просторија на лицето што тој го определил;

2) пристигнатите пратки, освен судските писма или писмата по управна и прекршочна постапка, да му се чуваат како пратки „post-restaurant“, или да му се испраќаат во ново одредиште и во тоа ново одредиште да му се доставуваат во неговиот стан или деловна просторија, во станот или деловната просторија на лицето што тој го определил или да се чуваат како пратки „post-restaurant“;

3) пратките пристигнати за него да не можат да им се врачуваат на лицата од член 26 на овој закон, туку само нему лично;

4) сите итни пратки, освен судските писма и писмата по управна или прекршочна постапка, и известијата за пристигањето на такви пратки да се ставаат во неговиот фах;

5) сите или определени пратки да му се врачуваат како итни;

6) упатничките износи да му се испратат телеграфски во ново одредиште.

Член 28

Примачот може да одбие да ја прими пристигнатата поштенска пратка.

Член 29

ПТТ организации се должни поштенските пратки да ги пренесат и да им ги вратат на примачите во роковите предвидени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Зависно од видот на поштенската пратка, од тоа на која единица од ПТТ мрежа пратката ѝ е предадена на пренос и од подрачјето на единицата на ПТТ мрежа на кое пратката треба да му се врати на примачот, со општите услови за вршење на ПТТ услуги не можат да се предвидат подолги рокови од следните:

1) од еден до четири дена – за писма, поштенски картички, поштенски упатници, дневен печат и многу итни пакети;

2) од два до пет дена – за други писмовни пратки и печат;

3) од три до шест дена – за пакети што не се многу итни;

4) од седум до десет дена – за пратки за кои е предвидено да се врачуваат на најширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа (член 6).

Во роковите определени согласно со одредбите на став 2 од овој член, не се засметува:

1) денот на предавањето на поштенската пратка на единицата на ПТТ мрежа;

2) неделите и другите денови кога единицата на ПТТ мрежа не работи;

3) времето на задоцнување поради неточност или непотполност на означената адреса на пратката;

4) времето на задоцнување поради виша сила или поради задушување на поштенскиот сообраќај без вина на ПТТ организација.

Во роковите определени според одредбите на ст. 1 и 2 од овој член не се засметува ни наредниот ден од денот на предавањето на поштенската пратка на единицата на ПТТ мрежа, ако пратката не е предадена до определениот рок пред испраќањето на поштенските пратки од таа единица на ПТТ мрежа.

ПТТ организација е должна, во согласност со редот за превоз на поштенските пратки, за единиците на ПТТ мрежа во својот состав до го определи и на вообичаениот начин да го објави рокот од став 4 на овој член.

Член 30

Ако книжена пратка не може да се врати затоа што примачот односно лицето овластено за прием на пратката од името на примачот не се наоѓа во станот односно во деловната просторија, на примачот односно на овластеното лице му се остава известие за пристигањето на таа пратка со известување во кое време ќе се изврши повторен обид за доставување на таа пратка и кога може таа пратка да ја прими во односната единица на ПТТ мрежа.

Ако на примачот односно на овластеното лице му е оставено известие за пристигањето на пратката пред истекот на рокот за пренос и врачување на книжена пратка, се смета дека ПТТ организација ја исполнила својата обврска во поглед на преносот и врачувањето на таа пратка во пропишаниот рок.

Приемот на известие за пристигањето на пратката не го обврзува примачот да ја прими пристигнатата пратка.

Член 31

Поштенската пратка што се врачува во единицата на ПТТ мрежа може да се подигне:

1) во рок од пет дена – ако пратката гласи на примач кој се наоѓа на потесното подрачје на единицата на ПТТ мрежа;

2) во рок од осум дена – ако пратката гласи на примач кој се наоѓа на поширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа;

3) во рок од 15 дена – ако пратката гласи на примач кој се наоѓа на најширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа;

4) во рок од 30 дена – ако пратката е упатена на „post-restaurant“.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, пакет од странство може да се подигне:

1) во рок од 15 дена – ако пакетот гласи на примач кој се наоѓа на потесното или на поширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа;

2) во рок од 30 дена – ако пакетот гласи на примач кој се наоѓа на најширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа.

Ако пратката содржи живи животни, мора да се подигне во рок од 24 часа, без оглед на тоа дали пратката гласи на примач кој се наоѓа на потесното, поширокото или на најширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа.

Роковите од ст. 1 и 2 на овој член се сметаат почнувајќи од наредниот ден од денот на оставањето на известие-то за пристигањето на пратката односно од денот на пристигањето на „post-restant“ пратка, или пристигањето на пратка за фах во односната единица на ПТТ мрежа.

Член 32

Ако испраќачот поинаку не определил (член 23), поштенската пратка му се враќа на испраќачот:

- 1) ако примачот одбие да ја прими;
- 2) ако примачот е непознат;
- 3) ако пратката не можела да се врати затоа што примачот отпатувал или се преселил, освен кога се врши испраќање пратка по примачот, според одредбите на овој закон;
- 4) ако пратката не можела да му се врати на примачот поради непотполна адреса на пратката;
- 5) ако примачот не ја подигне пратката во рокот предвиден во член 31 на овој закон;
- 6) ако примачот умрел.

По исклучок од одредбата од став 1 точка 6 на овој член, обични писмовни пратки можат да му се вратат на член на домаќинството на умрен примач.

Член 33

Ако испраќачот или друго овластено лице смета дека пратката не му е вратена на примачот, или дека му е вратена со задоцнување, може да поднесе писмена рекламација до ПТТ организација во рок од три месеци од денот на предавањето на односната пратка.

Рекламацијата од став 1 на овој член се поднесува до единицата на ПТТ мрежа на која пратката ѝ е предадена, а по исклучок – и на која и да било друга единица на ПТТ мрежа.

Единицата на ПТТ мрежа е должна да се изјасни за основаноста на рекламацијата во рок од 30 дена од денот на нејзиното поднесување.

Ако испраќачот или друго овластено лице не ја поднесе рекламацијата од став 1 на овој член во предвидениот рок, ги губи правата што според одредбите од чл. 88 до 97 на овој закон му припаѓаат во случај на загуба на пратката, односно пречекорување на рокот за пренос и врачување на пратка.

Член 34

Ако при врачувањето на книжена пратка на примачот или на друго овластено лице се утврди дека нејзината тежина се сложува со тежината утврдена при предавањето на таа пратка на пренос, дека на нејзината надворешна обвивка не постојат видливи знаци на повреда или оштетување и дека печатите и другите средства за поврзување или за затворање на таа пратка се неоштетени, се претпоставува дека таа пратка е исправна во смисла на одредбите од овој закон.

Член 35

Примачот или друго овластено лице може на ПТТ организација да ѝ изјави рекламација поради оштетување или намалување на содржината на пратката и тоа веднаш при врачувањето на пратката, ако недостатоците на пратката се видливи однадвор односно во рок од три дена од денот на приемот на пратката – ако недостатоците биле невидливи однадвор.

И кај однадвор видливите недостатоци на пратката, примачот или друго овластено лице може на ПТТ организација да ѝ изјави рекламацијата од став 1 на овој член во рок од 24 часа од моментот на приемот на пратката, под услов таа рекламација од оправдани причини да не можел да ја изјави при врачувањето на пратката.

Ако примачот или друго овластено лице не ја изјави рекламацијата од ст. 1 и 2 на овој член во пропишаниот рок, ги губи правата што му припаѓаат според одредбите од чл. 88 до 97 на овој закон во случај на оштетување или намалување на содржината на пратката.

Член 36

Поштенска пратка за која ќе се утврди дека не може да му се врати на примачот ниту да му се врати на испраќачот (неиспорачлива пратка), ПТТ организација комисионски ќе ја прегледа и, по потреба, ќе ја отвори заради утврдување на адресата на примачот или на испраќачот.

Ако ни врз основа на комисионскиот преглед од став 1 на овој член пратката не може да му се врати на примачот, ниту да му се врати на испраќачот, ПТТ организацијата:

- 1) обичната писмовна пратка (писмо, поштенска картичка, печатена работа и др.), која содржи само писмени соопштенија, комисионски веднаш ќе ја уништи;
- 2) другите пратки ќе ги чува една година, сметајќи од денот на комисионскиот преглед.

Поштенската упатница за која ќе се утврди дека е неиспорачлива, ПТТ организација е должна да ја чува три години, сметајќи од денот кога е утврдена неиспорачливоста.

Член 37

Ако при комисионскиот преглед на неиспорачливата пратка се утврди дека содржината на пратката е подложна на расипување, ПТТ организација, по исклучок од одредбата на член 36 став 2 точка 2 од овој закон, за сметка на испраќачот ќе изврши јавна продажба на оној дел од таа пратка што е подложен на расипување, според постапката утврдена со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Ако пратката е од мала вредност во однос на трошоците на јавната продажба, или ако постои опасност дека содржината на пратката бргу ќе се расипе или е веќе во расипување, ПТТ организација може да ја продаде пратката и без јавна продажба.

Ако продажбата на пратката според одредбите од ст. 1 и 2 на овој член не е можна, ПТТ организација комисионски ќе ја уништи таа пратка.

Член 38

Ако неиспорачлива пратка не биде побарана во рокот од член 36 став 2 точка 2 на овој закон, ПТТ организација ќе ја изложи содржината на таа пратка на јавна продажба – ако има прометна вредност, а ако нема прометна вредност – ПТТ организација ќе ја уништи пратката.

Паричниот износ добиен со продажбата на содржината на пратката од став 1 на овој член, заедно со парите пронајдени во таа пратка, ПТТ организација ги чува две години од денот на истекот на рокот од член 36 став 2 точка 2 на овој закон.

Паричниот износ од став 2 на овој член, по одбивањето на фактичните трошоци на ПТТ организација (чување на пратката, продажба на содржината на пратката, испраќање на овој паричен износ и сл.), ќе му се исплати на испраќачот ако во рокот од став 2 на овој член поднесе барање за исплата.

Ако барањето за исплата не се поднесе во пропишаниот рок, паричниот износ од став 2 на овој член ќе ѝ припадне на ПТТ организација како вонреден приход.

На ПТТ организација ќе ѝ припадне како вонреден приход и паричниот износ од неиспорачливата поштенска односно телеграфска упатница, во рок од три години од денот на утврдувањето на неиспорачливоста на упатницата.

Исправи, свидетелства и други документи пронајдени во пратката од став 1 на овој член, ПТТ организација ги доставува, најдоцна во рок од 30 дена од денот на комисионскиот преглед на пратката, до органот односно организацијата или заедницата што ги издала тие исправи, свидетелства односно документи, а ако тоа не е можно – до надлежниот орган на управата општината на чија територија односната пратка е примена од испраќачот.

III. ТЕЛЕГРАФСКИ И ТЕЛЕФОНСКИ УСЛУГИ

1. Телеграфски услуги

Член 39

Телеграфските услуги опфаќаат пренос на телеграфски соопштенија, давање во закуп телеграфски водови и уреди и други телеграфски услуги предвидени во номенклатурата на ПТТ услуги.

Под телеграфски соопштенија, во смисла на овој закон, се подразбираат: телеграми, радиотелеграми, фототелеграми и факсимил-телеграми (во натамошниот текст: телеграми), телекс-соопштенија и телетекс-соопштенија (во натамошниот текст: телеграфски претплатнички соопштенија) и телепораки.

Телеграфските соопштенија мораат да ги исполнуваат условите утврдени со овој закон и со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Член 40

Соопштенијата содржани во телеграмата можат да бидат напишани со отворен слог, со договорени скратени слогови или во шифрирана форма.

Под шифрирано соопштение (шифрирана телеграма), во смисла на овој закон, се подразбира соопштение во кое е примен шифрантски документ или криптолошки уред и е разбирливо само за испраќачот и примачот.

Организациите на здружен труд и други организации можат да предаваат и да примаат шифрирани телеграми само врз основа на посебно одобрение што се издава во спогодба со надлежниот орган на управата за криптолошки работи.

Државните органи можат да предаваат и да примаат шифрирани телеграми само врз основа на одобрение што го издава надлежниот орган на управата за криптолошки работи во федерацијата, републиката односно во автономната покраина.

Дипломатските, конзуларните и други овластени претставништва на странски држави во нашата земја можат да предаваат и да примаат шифрирани телеграми само со писмен доказ дека се овластени претставници на односната држава во Југославија.

Член 41

Забрането е предавање и пренос на телеграфски соопштенија чија содржина е насочена против народот и државата, човечноста и меѓународното право, животот и телото, достоинството на личноста и моралот, честа и угледот и општата сигурност на луѓето и имотот.

Член 42

Телеграмите се испраќаат и врачуваат според редоследот утврден со општите услови за вршење на ПТТ услуги, според видовите телеграми, според времето на предавање односно на пристигање на телеграмите од ист вид и според итноста во рамките на ист вид телеграми.

Член 43

ПТТ организација е должна да издаде потврда за приемот на телеграмата.

За примената телеграма по телефон на испраќачот, наместо потврда за прием на телеграмата, му се соопштува бројот на телеграмата и времето на приемот.

За телеграмите што се предаваат по телепринтер како потврда за прием на телеграмата служи измената на одбивникот на почетокот и на крајот на предадената телеграма.

Член 44

Ако извршувањето на телеграфската услуга е започнато но не е довршено по барање на испраќачот, ПТТ организација ќе задржи еден дел од износот на наплатената цена што му одговара на извршениот дел од таа услуга, а остатокот ќе му го врати на испраќачот, под условите и според постапката утврдена со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Член 45

Испраќачот има право да располага со предадената телеграма до нејзиното врачување на примачот и може, со доплата на соодветната цена, под условите и според постапката утврдена со општите услови за вршење на ПТТ услуги, да бара:

1) да се дополни или да се измени адресата на примачот;

2) да се дополни или да се измени неговиот налог во поглед на начинот на преносот односно на врачувањето или времето на врачувањето;

3) телеграмата да се поништи.

Испраќачот може да ја поништи телеграмата само ако уште не ја испратила појдовната единица на ПТТ мрежа.

Член 46

Примачот може, со доплата на соодветна цена, под условите и според постапката утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги, да бара телеграмите пристигнати на негова адреса да му се врачуваат или да му се соопштуваат по телефон или да му се предаваат по телепринтер нему лично или на одредено лице, во одредено време односно на одредено место, или телеграфски да се испраќаат по него во одредено место.

Член 47

Примачот може да го одбие приемот на телеграмата.

Член 48

Примачот може, со доплата на соодветна цена, да бара проверка на точноста на содржината на примената телеграма.

Барањето од став 1 на овој член може да се поднесе до единицата на ПТТ мрежа што је врачила телеграмата, а по исклучок – до која и да било друго единица на ПТТ мрежа.

Примачот мора да биде известен за резултатот од проверката на точноста на содржината на примената телеграма, во рок кој не може да биде подолг од двојниот рок предвиден за пренос на телеграмата чија содржина се проверува, сметајќи го овој рок по истекот на два часа од моментот на поднесувањето на барањето од став 1 на овој член.

Член 49

ПТТ организации се должни примените телеграми да му ги пренесат и врачат на примачот во роковите предвидени со општите услови за вршење на ПТТ услуги, зависно од видот на телеграмата и од тоа дали телеграмата треба да се врачат на потесното, поширокото или најширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа.

Член 50

Рокот за пренос и врачување на телеграма на примачот чие седиште односно живеалиште се наоѓа на потесното подрачје на единицата на ПТТ мрежа во главниот град на републиката односно на автономната покраина, или во друго место во кое е организирана посебна достава на телеграми, не може да биде подолг:

1) за телеграмите што се предадени како итни – од четири часа;

2) за другите телеграми – од шест часа.

Рокот за пренос и врачување на телеграма на примачот чие седиште односно живеалиште се наоѓа на потесното подрачје на единицата на ПТТ мрежа во место во кое не е организирана посебна достава на телеграми, не може да биде подолг:

1) за телеграмите што се предвидени како итни – од шест часа;

2) за други телеграми – од десет часа.

Во рокот одреден согласно со одредбите од ст. 1 и 2 на овој член, не се засметува:

1) времето кога единицата на ПТТ мрежа не работи;

2) ноќното време (времето од 20,01 до 07,00 часот наредниот ден) кај единиците на ПТТ мрежа што имаат работно време до полноќ или непрекинато работно време, освен за: телеграми што се однесуваат на безбедноста на

човечките животи или на имот од поголем обем, шифрирани телеграми упатени до државни органи, до дипломатски и други овластени претставници на странски држави во Социјалистичка Федеративна Република Југославија и други итни телеграми;

3) времето на задоцнување поради неточност или непотполност на адресата означена на телеграмата;

4) времето на задоцнување поради виша сила или поради технички пречки што настапиле без вина на ПТТ организација.

Рокот за пренос и врачување на телеграми од ст. 1 и 2 на овој член се смета од моментот на приемот на телеграмата на пренос.

Во рокот за пренос и врачување на радиотелеграми се смета времето од приемот на телеграмата во единицата на ПТТ мрежа до нејзиното предавање на крајбрежната радиостаница односно од приемот на телеграмата од крајбрежната радиостаница до нејзиното врачување.

Роките за пренос и врачување на телеграми од став 1 на овој член не се однесуваат на телеграмите што, по барање на испраќачот, се врачуваат на начинот предвиден за врачување на поштенски пратки.

Член 51

Телеграмите и телефонските покани што треба да му се достават на примач на поширокото и најширокото подрачје на единицата на ПТТ мрежа ќе се примаат под услов испраќачот да плати и надомест за користењето на посебен носител на телеграмата или телефонската покана, освен ако испраќачот изречно не барал телеграмата односно телефонската покана да се враќа како поштенска пратка.

Ако единицата на ПТТ мрежа, која треба да изврши врачување на телеграмата или на телефонската покана по посебен носител, не најде соодветен носител во рок од четири часа од пристигањето на телеграмата или телефонската покана во таа единица на ПТТ мрежа, односно до завршувањето на работното време во тој ден, доставата ќе се изврши на начинот предвиден за доставување на поштенски пратки на односниот дел на подрачјето на таа единица на ПТТ мрежа, за што испраќачот на телеграмата или на телефонската покана се известува телеграфски односно телефонски, под условите и според постапката што се предвидени со општите услови за вршење на ПТТ услуги, а надоместот уплатен за посебен носител му се враќа на испраќачот.

Член 52

Телеграмата му се врачува лично на примачот или на лицето што тој го овластил за прием, во неговиот стан односно во деловната просторија, или во деловните простории на односната единица на ПТТ мрежа.

По исклучок од одредбата на став 1 на овој член, телеграмата може да му се враќа и на возрасен член на домаќинството на примачот, на лице постојано вработено во домаќинството односно во деловната просторија на примачот, или преку посредник (хотел, одмаралиште, воена експедиција и сл.), под условите и според постапката утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Телеграми на луксузен образец што не можеле да се враќаат на еден од начините предвидени во ст. 1 и 2 на овој член, можат да се враќаат како обична писмовна пратка, под условите и според постапката што се утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Член 53

Ако телеграмата не може да се враќа затоа што примачот односно лицето овластено за прием на телеграми од името на примачот не се наоѓа во станот односно во деловната просторија, на примачот му се остава известие за пристигањето на телеграмата, со известување во кое време ќе се изврши повторен обид за доставување на телеграмата и за местото и времето кога може да ја прими во односната единица на ПТТ мрежа.

Ако на примачот му е оставено известие за пристигањето на телеграма до истекот на пропишаниот рок за пренос и врачување на телеграми, се смета дека ПТТ организација со тоа ја исполнила својата обврска во поглед на преносот и врачувањето на телеграмата во пропишаниот рок.

Ако телеграмата не може да му се враќа на примачот од која и да било причина, или ако примачот го одбие приемот на пристигнатата телеграма, или не ја подигне во пропишаниот рок, за невозможност да се враќа испраќачот се известува телеграфски. Телеграмата со ова известување мора да се испрати во рок од два часа од моментот на враќањето во единицата на ПТТ мрежа на доставувачот што ја констатирал невозможност да се враќа телеграмата.

Поблиските одредби за начинот на оставање известие за пристигање на телеграма се утврдуваат со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Член 54

Ако испраќачот или друго овластено лице смета дека телеграмата не му е враќена на примачот, дека телеграмата е враќена со изопачена содржина, дека телеграмата е враќена со задоцнување или дека не е извршена барањата посебна услуга предвидена со општите услови за вршење на ПТТ услуги, може да поднесе писмена рекламација до ПТТ организација во рок од три месеци од денот на предавањето на телеграмата.

Рекламацијата од став 1 на овој член се поднесува до единицата на ПТТ мрежа на која телеграмата ѝ е предадена, а по исклучок - и до која и да било друга единица на ПТТ мрежа.

Единицата на ПТТ мрежа е должна да се изјасни за основаноста на рекламацијата, во рок од 15 дена од денот на нејзиното поднесување.

Ако испраќачот или друго овластено лице не ја поднесе рекламацијата од став 1 на овој член во предвидениот рок, ги губи правата што му припаѓаат според одредбите од чл. 88 до 97 од овој закон во случај на загубување на телеграмата, изопачување на содржината на телеграмата или пречекорување на рокот за пренос и врачување на телеграмата.

Член 55

Телеграфски претплатник може да постане правно лице или поединец, ако постојат технички можности за приклучување на телеграфските уреди на ПТТ мрежа и ако располага со соодветни уреди и инсталации што ги исполнуваат техничките и други услови предвидени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Претплатничкиот однос помеѓу телеграфскиот претплатник и ПТТ организација се смета заснован кога ПТТ организација ќе го прифати барањето за приклучување на претплатничките телеграфски уреди на ПТТ мрежа.

ПТТ организација е должна претплатничките телеграфски уреди и инсталации да ги приклучи на ПТТ мрежа во рок од 30 дена од денот на известувањето на подносителот на барањето од став 2 на овој член дека неговото барање е прифатено.

Ако претплатникот не обезбеди услови за реализација на одобрената врска во рок од 60 дена од денот на приемот на известувањето дека неговото барање за засновање на претплатнички однос е прифатено (соодветни телеграфски уреди, инсталации во зградата и сл.), ќе се смета дека претплатничкиот однос не е ни заснован.

Правата и обврските од претплатничкиот однос заснован според одредбите од ст. 1 и 2 на овој член настануваат од моментот кога претплатничките телеграфски уреди се приклучени на ПТТ мрежа.

Приклучувањето на претплатничките телеграфски уреди на ПТТ мрежа го врши овластено лице на ПТТ организација.

Член 56

Телеграфските уреди на секој телеграфски претплатник имаат свој повикувачки број, а кога е тоа потребно и одзивник под кој се воведуваат во именикот на телеграфските претплатници.

Повикувачкиот број го определува ПТТ организација на чија ПТТ мрежа се приклучени претплатничките телеграфски уреди.

ПТТ организација може, од технички причини, да го измени повикувачкиот број на претплатничките телеграф-

ски уреди и без согласност на телеграфскиот претплатник, под услов за тоа да го извести најмалку 30 дена пред измената на повикувачкиот број.

Повикувачкиот број на претплатничките телеграфски уреди може да се промени и на барање од телеграфскиот претплатник, ако за тоа постојат технички можности.

Одзивникот на претплатничките телеграфски уреди го определува самиот телеграфски претплатник, под условите утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Член 57

Телеграфскиот претплатник е должен своите телеграфски уреди да ги одржува во состојба која обезбедува правилно и уредно пренесување на телеграфски претплатнички соопштенија преку ПТТ мрежа и со употребата на тие уреди и инсталации да не го попречува нормалното функционирање на ПТТ мрежа на која се приклучени.

ПТТ организација има право повремено да врши преглед на исправноста на претплатничките телеграфски уреди и инсталации и да проверува дали тие уреди и инсталации се користат и одржуваат во согласност со одредбите на овој закон и на општите услови за вршење на ПТТ услуги, освен претплатничките телеграфски уреди и инсталации на Југословенската народна армија и на јавната и државната безбедност.

Член 58

ПТТ организација може претплатничките телеграфски уреди привремено да ги исклучи од сообраќај:

1) ако се утврдат технички пречки или недостатоци на тие уреди – до отстранувањето на тие пречки односно недостатоци;

2) ако настапат технички пречки во ПТТ мрежа на која се приклучени – до отстранувањето на тие пречки;

3) ако се изведуваат работи врз реконструкција или проширување на ПТТ мрежа на која се приклучени – до завршувањето на тие работи;

4) ако телеграфскиот претплатник ги исклучи своите претплатнички уреди од мрежата без одобрение од ПТТ организација – до осум дена;

5) ако претплатникот не дозволи преглед на исправноста на телеграфските уреди во смисла на член 57 став 2 од овој закон – до 15 дена.

Ако телеграфскиот претплатник не го намира својот долг од претплатничкиот однос во рок од осум дена од денот на приемот на сметката, ПТТ организација може привремено да ги исклучи неговите телеграфски уреди од ПТТ мрежа ако таа сметка не ја исплати ни во определениот рок од денот на приемот на писмената опомена од ПТТ организација, и тоа:

1) во рок од три месеци – ако телеграфски претплатник е организација на здружен труд или друга организација односно орган што врши работи од посебен општествен интерес (здравствена установа, противпожарно друштво и сл.);

2) во рок од 30 дена – ако телеграфски претплатник е која и да било друга организација на здружен труд или друга организација односно орган или поединец.

ПТТ организација може привремено да ги исклучи од сообраќај телеграфските уреди на одделни телеграфски претплатници и во случај на преоптоварување на ПТТ мрежа поради пренос на телеграфски соопштенија што се од јавен интерес.

За време на привременото исклучување на претплатничките телеграфски уреди од сообраќај според одредбите од став 1 точ. 2 и 3 од став 3 на овој член, не се плаќа претплата.

Член 59

Претплатничкиот однос помеѓу телеграфскиот претплатник и ПТТ организација може да престане:

1) ако телеграфскиот претплатник не ги отстрани техничките пречки односно недостатоците на своите телеграфски уреди во рок од три месеци од денот кога тие уреди привремено се исклучени од сообраќај (член 58 став 1 точка 1);

2) ако телеграфскиот претплатник не го намира својот долг од претплатничкиот однос во рок од 30 дена од денот кога телеграфските уреди привремено се исклучени од сообраќај поради тој долг;

3) ако телеграфскиот претплатник се исели од својот стан односно од деловната просторија, а своите телеграфски уреди му ги остави на користење на новиот корисник на тој стан односно деловна просторија;

4) ако телеграфскиот претплатник приклучи на ПТТ мрежа уреди за чие приклучување ПТТ организација не дала согласност;

5) ако телеграфскиот претплатник не дозволи преглед на исправноста на телеграфските уреди и инсталации и по истекот на привременото исклучување во смисла на член 58 став 1 точка 5 од овој закон.

Претплатничкиот однос помеѓу телеграфскиот претплатник и ПТТ организација може да престане и врз основа на писмен отказ од телеграфскиот претплатник, со откажен рок кој не може да биде пократок од 15 дена.

Член 60

Ако телеграфскиот претплатник се пресели во друг стан односно деловна просторија, а ПТТ организација нема технички можности неговите телеграфски уреди и инсталации во тој стан односно деловна просторија веднаш да ги приклучи на ПТТ мрежа, неговиот претплатнички однос со ПТТ организација мирува додека не се создаде техничка можност за вклучување на неговите телеграфски уреди и инсталации на ПТТ мрежа.

За време на мирувањето на претплатничкиот однос според одредбата од став 1 на овој член, телеграфскиот претплатник не плаќа претплата.

Приклучувањето на телеграфските уреди и инсталации кон ПТТ мрежа во случајот од став 1 на овој член ќе се смета како селидба на претплатничките телеграфски уреди.

Член 61

ПТТ организација може на телеграфски претплатник или на друго правно лице или на поединец кој располага со соодветни телеграфски уреди за пренос на телеграфски соопштенија, по негово барање, да му даде во закуп еден или повеќе телеграфски месни или меѓумесни водови, на определено или неопределено време, под условите утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

ПТТ организација може да дава во закуп и одделни телеграфски уреди.

Правно лице или поединец на кои им се дадени во закуп телеграфски водови или уреди, закупениот вод или уред не можат да го дадат во закуп (подзакуп) или по друг основ да му го предадат на употреба на друго лице.

2. Телефонски услуги

Член 62

Телефонските услуги опфаќаат пренос на говорни соопштенија и звуци (телефонски разговор) во телефонскиот сообраќај, давање во закуп телефонски водови и уреди и други телефонски услуги предвидени во номенклатурата на ПТТ услуги.

Член 63

Траењето на телефонските разговори не може да се ограничи освен на месните разговори од телефонските говорници.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, во полуавтоматскиот и мануелниот телефонски сообраќај може, во случај на вонредни услови, да се ограничи траењето на меѓумесните телефонски разговори, на 12 или на шест минути, освен разговорите за опасност, државните разговори, многу итни службени разговори и радиофонските, телевизиските и телефото преноси.

Член 64

Започнат телефонски разговор може да се прекине само заради водење разговор за опасност или други разгово-

рн од јавен интерес, или при претходна согласност од лицето чиј телефонски разговор треба да се прекине за да може тоа да го води другиот најавен телефонски разговор.

Под телефонски разговор за опасност, во смисла на овој закон, се подразбира телефонски разговор што се однесува на безбедноста на човечки животи или на имот од поголем обем, а се води со надлежните органи, организации и заедници, а по исклучок и со поединци заради барање помош или известување за настани што загрозуваат човечки живот или имот од поголем обем.

Член 65

Корисникот на ПТТ услуга што пријавил телефонски разговор, може до моментот на воспоставувањето на телефонската врска, да ја измени пријавата на телефонскиот разговор во поглед на бројот на повиканиот телефон, бројот на телефонот од кој е пријавена врската или заради промена на пријавениот вид телефонски разговор (обичен, итен, многу итен), а може и да се откаже од пријавата на разговорот.

Член 66

Ако телефонски разговор се води од телефонска говорница со посредување и ако за тој разговор врска се воспоставува со посредство на ПТТ работник во деловните простории на единиците на ПТТ мрежа, ПТТ организација е должна да издаде потврда за наплатената цена односно сметка за водениот телефонски разговор.

Ако телефонски разговор се води од телефонска говорница со посредување, која е опремена со покажувачи на цените или со бројачи на тарифните импулси, потврда односно сметка се издава само на барање од корисникот.

Член 67

Телефонски претплатник може да стане правно лице или поединец ако постојат технички можности за приклучување на телефонски уреди на ПТТ мрежа и ако располага со соодветни телефонски уреди и инсталации што ги исполнуваат техничките и други услови предвидени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Претплатникот е одговорен за употребата на телефонот што го користи и за плаќањето на телефонските услуги извршени со употребата на тој телефон.

ПТТ организација е должна со општ акт, донесен во согласност со надлежниот орган во републиката односно во автономната покраина на чија територија се наоѓа телефонската централа на која се приклучуваат претплатничките телефонски уреди, да ги определи критериумите, условите и другите елементи за утврдување на редоследот и приоритетот во приклучувањето на претплатничките телефонски уреди по поднесените барања, како и за префрлување на претплатнички телефонски уреди на двоен или групен приклучок.

Одлука за барањето за приклучување на претплатнички телефонски уреди на ПТТ мрежа, односно за префрлување на претплатнички телефонски уреди на двоен или групен приклучок, донесува посебна комисија чиј состав се утврдува со општиот акт од став 3 на овој член.

Член 68

Претплатничкиот однос помеѓу телефонскиот претплатник и ПТТ организација се смета како заснован кога ПТТ организација ќе го извести подносителот на барањето за приклучувањето на телефонските уреди на ПТТ мрежа дека комисијата од член 67 став 4 на овој закон го усвоила неговото барање.

ПТТ организација е должна претплатничките телефонски уреди да ги приклучи на ПТТ мрежа во рок од 30 дена од денот на известувањето на подносителот на барањето од став 1 на овој член дека неговото барање е усвоено.

Правата и обврските од претплатничкиот однос, заснован според одредбите на член 67 од овој закон и на став 1 на овој член, настануваат од моментот кога претплатничките телефонски уреди ќе ги приклучат на ПТТ мрежа.

Приклучување на претплатничките телефонски уреди на ПТТ мрежа врши овластено лице на ПТТ организација.

Член 69

Повикувачкиот број на претплатничкиот телефон го определува ПТТ организација на чија ПТТ мрежа е приклучен тој телефон.

ПТТ организација може, од технички причини, да го измени повикувачкиот број на претплатничкиот телефон и без согласност од телефонскиот претплатник, под услов да го извести за тоа најмалку 15 дена пред измената на повикувачкиот број.

Повикувачкиот број на претплатничкиот телефон може да се промени и на барање од претплатникот, ако за тоа постојат технички можности.

Член 70

Ако потребите на телефонскиот сообраќај бараат, претплатничкиот телефон што за телефонската централа е поврзан со посебен телефонски вод може да се префрли на двоен или групен приклучок на претплатници, под условите утврдени врз основа на одредбата од член 67 став 3 на овој закон.

По исклучок од одредбата на став 1 од овој член, претплатнички телефон од службена просторија во единиците и установите на вооружените сили на СФРЈ на органот надлежен за надворешни работи и на органот надлежен за внатрешни работи нема да се префрлува на двоен или групен приклучок.

За претплатничкиот телефон поврзан на двоен или групен приклучок се плаќа претплата во соодветен намален износ што се утврдува со ценовникот на ПТТ услуги.

Член 71

Телефонскиот претплатник е должен своите телефонски уреди и инсталации да ги одржува во состојба која обезбедува правилно и уредно пренесување на телефонските соопштенија преку ПТТ мрежа и, со употребата на тие уреди и инсталации, да не го попречува нормалното функционирање на ПТТ мрежа на која се приклучени.

ПТТ организација има право повремено да врши преглед на исправноста на претплатничките телефонски уреди и инсталации и да проверува дали тие уреди и инсталации се користат и одржуваат во согласност со одредбите на овој закон и на општите услови за вршење на ПТТ услуги, освен претплатничките телефонски уреди и инсталации на Југословенската народна армија и на јавната и државната безбедност.

Член 72

ПТТ организација е должна на телефонскиот претплатник, по негово барање, привремено да му го исклучи телефонот од сообраќај поради негова отсутност подолго од 30 дена или од други оправдани причини, под услов исклучувањето да не трае подолго од три месеци.

Привременото исклучување од став 1 на овој член може да се изврши еднаш во текот на годината.

Член 73

ПТТ организација е должна на телефонскиот претплатник, по негово барање, да му приклучи помошен бројач на тарифните импулси кон претплатничкиот апарат за евидентирање на тарифните импулси, ако во телефонската централа постојат технички услови и слободни капацитети, на начинот предвиден со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Помошниот бројач не служи како доказ за обемот на извршениот сообраќај.

Член 74

ПТТ организација може претплатничкиот телефон привремено да го исклучи од сообраќај:

- 1) ако се утврдат технички пречки или недостатоци на претплатничките телефонски уреди или инсталации - до отстранувањето на тие пречки односно недостатоци;
- 2) ако настапат технички пречки во ПТТ мрежа на која е приклучен - до отстранувањето на тие пречки;

3) ако се изведуваат работи врз реконструкција или проширување на ПТТ мрежа на која е приклучен - до завршувањето на тие работи;

4) ако претплатникот или друго лице од неговиот телефон ги вознемирува или навредува другите претплатници или персоналот на телефонската централа - до 15 дена;

5) ако телефонскиот претплатник не дозволи преглед на исправноста на телефонските уреди во смисла на член 71 став 2 од овој закон - до 15 дена;

6) ако телефонскиот претплатник одбие на претплатничката централа да го приклучи соодветниот број водови во согласност со техничките услови за претплатничките телефонски центри во рокот што ќе го определи ПТТ организација, а кој не може да биде пократок од шест месеци.

ПТТ организација може привремено да го исклучи претплатничкиот телефон и ако телефонскиот претплатник не го намира своето долгување од претплатничкиот однос во рок од осум дена од денот на приемот на писмената опомена од ПТТ организација поради долгот што не го намирал во рок од осум дена од денот на приемот на сметката и тоа:

1) во рок од три месеци - ако телефонски претплатник е организација на здружен труд или друга организација односно орган што врши работи од посебен општествен интерес (здравствени установи, противпожарни друштва и сл.);

2) во рок од 30 дена - ако телефонски претплатник е која и да било друга организација на здружен труд или друга организација односно орган или поединец.

За време на привременото исклучување на претплатничкиот телефон од сообраќај според одредбите од став 1 точ. 2 и 3 на овој член, претплата не се плаќа.

Член 75

Претплатничкиот однос помеѓу телефонскиот претплатник и ПТТ организација може да престане:

1) ако телефонскиот претплатник кому телефонот привремено му е исклучен поради неговата отсуственост или од други оправдани причини не бара повторно пуштање на својот телефон во сообраќај пред истекот на рокот од член 72 на овој закон;

2) ако телефонскиот претплатник не ги отстрани техничките пречки односно недостатоците на своите телефонски уреди и инсталации во рок од три месеци од денот кога тие уреди и инсталации се поради тоа привремено исклучени од сообраќај;

3) ако телефонскиот претплатник не го намира својот долг од претплатничкиот однос во рок од 30 дена од денот кога претплатничкиот телефон е привремено исклучен од сообраќај поради тоа долгување;

4) ако телефонскиот претплатник се исели од својот стан односно деловна просторија, а своите телефонски уреди му ги остави на користење на новиот корисник на станот односно деловната просторија;

5) ако претплатникот или друго лице од неговиот телефон ги вознемирува или навредува другите претплатници или персоналот на телефонската централа и по привременото исклучување врз основа на член 74 став 1 точка 4 од овој закон;

6) ако телефонскиот претплатник приклучи на ПТТ мрежа уреди за чие приклучување ПТТ организација не дала согласност;

7) ако телефонскиот претплатник не дозволи преглед на исправноста на телефонските уреди и инсталации и по истекот на привременото исклучување во смисла на член 74 став 1 од овој закон,

8) ако телефонскиот претплатник, ни по истекот на рокот од 90 дена од денот на привременото исклучување во смисла на член 74 став 1 точка 6 од овој закон, не ја извести ПТТ организацијата дека е подготвен да го прифати приклучувањето на зголемениот број водови.

Претплатничкиот однос помеѓу телефонскиот претплатник и ПТТ организација може да престане и врз основа на писмен отказ на телефонскиот претплатник, со откажен рок кој не може да биде пократок од 15 дена.

Член 76

Во случај на смрт на телефонски претплатник, нов телефонски претплатник ќе стане лицето што помеѓу себе,

во рок од 90 дена од денот на смртта на претплатникот, спогодбено ќе го одредат членовите на семејното домаќинство на поранешниот претплатник.

Одредбата од став 1 на овој член сообразно ќе се применува и во случај кога телефонскиот претплатник, поради развод на брак или од други причини, трајно ќе се исели од станот во кој се наоѓаат претплатничките уреди, а членовите на неговото домаќинство ќе продолжат да го користат станот, под услов телефонскиот претплатник да не поставил барање за преселување на телефонот.

Ако во рокот од став 1 на овој член членовите на семејното домаќинство не ја бараат промената од ст. 1 и 2 на овој член, ПТТ организација може привремено да го исклучи претплатничкиот телефон, додека членовите на семејното домаќинство не го определат новиот претплатник. Ако телефонскиот претплатник не се определи ни во новиот рок од 90 дена, претплатничкиот однос престанува.

По барање на телефонскиот претплатник, ПТТ организација е должна претплатничкиот телефон да го пренесе врз член на неговото семејно домаќинство.

Член 77

Ако телефонски претплатник се пресели во друг стан или деловна просторија, на територијата на иста или на друга ПТТ организација, може писмено да бара од ПТТ организација на чие подрачје се преселил, да се изврши приклучување на неговиот телефонски уред на ПТТ мрежа.

Телефонскиот претплатник, кој барањето за преселување на телефонскиот уред ѝ го поднесува на друга ПТТ организација, го докажува својот поранешен статус на телефонски претплатник со договорот за засновање на телефонски претплатнички однос и со последната сметка за ПТТ услуги или со потврда на ПТТ организација дека бил телефонски претплатник.

Ако ПТТ организација, на која ѝ е поднесено барање за преселување на телефонски уред, нема технички можности телефонскиот уред веднаш да го приклучи на ПТТ мрежа, писмено го известува телефонскиот претплатник дека неговиот претплатнички однос мирува додека не се создаде техничка можност за приклучување на неговиот телефонски уред на ПТТ мрежа.

За време на мирувањето на претплатничкиот однос од став 3 на овој член претплатникот не плаќа претплата.

Член 78

Корисникот на телефонски услуги може да поднесе рекламација на износот на кој е задолжен за извршените телефонски услуги, за неправилната работа на ПТТ работници во манипулативната телефонска служба и за ненавременото и површното отстранување на техничките пречки. Рекламациите што се однесуваат на неправилната работа од поголем обем се поднесува писмено до надлежната единица на ПТТ мрежа или ПТТ организација.

ПТТ организација е должна на секоја писмена рекламација да му одговори на подносителот на рекламацијата писмено со образложение, односно во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на рекламацијата да ја отстрани техничката пречка за чие отстранување е надлежна.

Член 79

ПТТ организација може, на барање од телефонскиот претплатник или од друго правно лице или од поединец кој располага со соодветни телефонски уреди и инсталации, да му даде во закуп одделен телефонски местен или меѓуместен вод или други телефонски уреди, на одредено или неодредено време, под условите утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Правно лице или поединец кому му се дадени во закуп телефонски водови или уреди, закупениот вод или уред не може да го даде во закуп (подзакуп) или по друг основ да го предаде на употреба на друго лице.

3. Пренос на податоци

Член 80

Преносот на податоци е услуга со која се овозможува размена на податоци со помошта на уредите за пренос на

податоци што се приклучени на ПТТ мрежа (определени делови на телефонската мрежа или друга посебна телекомуникациона мрежа на ПТТ организација).

Преносот на податоци мора да се врши на начинот како што тоа претплатникот на пренос на податоци го означил во своето барање за приклучување на неговите уреди за пренос на податоци на ПТТ мрежа.

Член 81

Претплатник на пренос на податоци може да стане правното лице или поединецот кој располага со соодветни уреди за пренос на податоци и со инсталации што ги исполнуваат техничките и други услови предвидени со општите услови за вршење на ПТТ услуги и ако постојат технички можности за приклучување на тие уреди на ПТТ мрежа.

Претплатничкиот однос помеѓу претплатникот на пренос на податоци и ПТТ организација се смета за заснован кога ПТТ организација го прифати барањето за приклучување на претплатничките уреди за пренос на податоци на ПТТ мрежа.

ПТТ организација е должна претплатничките уреди за пренос на податоци да ги приклучи на ПТТ мрежа во рок од 30 дена од денот на известувањето на подносителот на барањето од став 2 на овој член дека неговото барање е прифатено.

Ако претплатникот не обезбеди услови за реализација на одобрената врска во рок од 60 дена од денот на приемот на известувањето дека неговото барање за засновање на претплатнички однос е прифатено (соодветни уреди, инсталации во зградата и сл.), ќе се смета дека претплатничкиот однос не е ни заснован.

Правата и обврските од претплатничкиот однос, засновен според одредбите од ст. 1 и 2 на овој член, настануваат од моментот кога претплатничките уреди за пренос на податоци се приклучени на ПТТ мрежа.

Приклучување на претплатнички уреди за пренос на податоци на ПТТ мрежа врши овластеното лице на ПТТ организација.

Претплатникот на пренос на податоци не смее на ПТТ мрежа да приклучи уреди што не ѝ ги пријавил на ПТТ организација.

Член 82

Секој претплатнички уред за пренос на податоци што е вклучен во комутираната телефонска мрежа или во друга посебна комутирана мрежа, има повикувачки број.

Одредбите на член 69 од овој закон сходно се применуваат и на определувањето и промената на повикувачкиот број на претплатничкиот уред за пренос на податоци.

Член 83

Претплатникот на пренос на податоци е должен своите уреди и инсталации за пренос на податоци да ги одржува во состојба која обезбедува правилно и уредно пренесување на податоците преку ПТТ мрежа и со употребата на тие уреди и инсталации да не се попречува нормалното функционирање на ПТТ мрежа на која се приклучени.

ПТТ организација има право повремено да врши преглед на исправноста на претплатничките уреди и инсталации за пренос на податоци и да проверува дали тие уреди и инсталации се користат и се одржуваат во согласност со одредбите на овој закон и на општите услови за вршење на ПТТ услуги, освен уредите и инсталациите за пренос на податоци на Југословенската народна армија и на јавната и државната безбедност.

Член 84

ПТТ организација може претплатничкиот уред за пренос на податоци привремено да го исклучи од сообраќај:

1) ако се утврдат технички пречки или недостатоци на претплатничкиот уред или инсталација за пренос на податоци – до отстранувањето на тие пречки односно недостатоци;

2) ако настапат технички пречки во ПТТ мрежа на која е приклучен – до отстранувањето на тие пречки;

3) ако се изведуваат работи врз реконструкција или проширување на ПТТ мрежа на која е приклучен – до завршувањето на тие работи;

4) ако претплатникот го исклучи својот претплатнички уред и го држи исклучен без одобрение од ПТТ организација – до осум дена;

5) ако претплатникот не дозволи преглед на исправноста на уредот за пренос на податоци во смисла на член 83 став 2 од овој закон – до 15 дена.

Ако претплатникот на пренос на податоци не го намира своето долгување од претплатничкиот однос во рок од осум дена од денот на приемот на сметката, ПТТ организација може привремено да го исклучи неговиот претплатнички уред за пренос на податоци од ПТТ мрежа, ако таа сметка не ја исплати ни во одредениот рок од денот на приемот на писмената опомена од ПТТ организација, и тоа:

1) во рок од три месеци – ако претплатник е организација на здружен труд или друга организација односно орган што врши работи од посебен општествен интерес (здравствени установи, противпожарни друштва, и сл.);

2) во рок од 30 дена – ако претплатник е која и да било друга организација на здружениот труд или друга организација односно орган или поединец.

За време на привременото исклучување на претплатничките уреди од сообраќај според одредбите на став 1 точ. 2 и 3 од овој член, претплата не се плаќа.

Член 85

Претплатничкиот однос помеѓу претплатникот на пренос на податоци и ПТТ организација може да престане:

1) ако претплатникот не ги отстрани техничките пречки односно недостатоците на своите уреди и инсталации за пренос на податоци во рок од три месеци од денот кога тие уреди и инсталации поради тоа привремено се исклучени од сообраќај;

2) ако претплатникот не го намира своето долгување од претплатничкиот однос во рок од 30 дена од денот кога претплатничкиот уред за пренос на податоци привремено е исклучен од сообраќај поради тоа долгување;

3) ако претплатникот се исели од својата деловна просторија, а своите уреди за пренос на податоци му ги остави на користење на новиот корисник на таа деловна просторија;

4) ако претплатникот на пренос на податоци приклучи на ПТТ мрежа уреди за чие приклучување ПТТ организација не дала согласност;

5) ако претплатникот не ги користи уредите за пренос на податоци на начинот и под условите утврдени со договорот за засновање на претплатничкиот однос;

6) ако претплатникот на пренос на податоци не дозволи преглед на исправноста на претплатничките уреди и инсталации и по истекот на привременото исклучување во смисла на член 84 став 1 точка 5 од овој закон.

Претплатничкиот однос помеѓу претплатникот за пренос на податоци и ПТТ организација може да престане и врз основа на писмен отказ од претплатникот на пренос на податоци, со отказан рок кој не може да биде пократок од 15 дена.

Член 86

Ако претплатникот на пренос на податоци се пресели во друг стан односно деловна просторија, а ПТТ организација нема технички можности неговиот уред за пренос на податоци и инсталациите во тој стан односно деловна просторија веднаш да ги приклучи на ПТТ мрежа, неговиот претплатнички однос мирува додека не се создаде техничка можност за вклучување на неговите уреди за пренос на податоци и инсталации на ПТТ мрежа.

За време на мирувањето на претплатничкиот однос според одредбата на став 1 од овој член, претплатникот на пренос на податоци не плаќа претплата.

Приклучувањето на уредите за пренос на податоци и инсталации на ПТТ мрежа, во случајот од став 1 на овој член, ќе се смета како селидба на претплатничките уреди за пренос на податоци.

Член 87

ПТТ организација може, на барање од претплатникот на пренос на податоци, да даде во закуп еден или повеќе телеграфски односно телефонски, местни или меѓуместни водови, на одредено или неодредено време, под условите утврдени со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

ПТТ организации можат да даваат во закуп и одделни уреди за пренос на податоци.

Правно лице или поединец кому му се дадени во закуп телеграфски или телефонски водови за пренос на податоци или одделни уреди за пренос на податоци, закупениот вод или уредот не може да ги даде во закуп (подзакуп) или по друг основ да му ги предаде на употреба на друго лице.

IV. ОДГОВОРНОСТ НА ПТТ ОРГАНИЗАЦИИ

Член 88

Во случај на загубување или оштетување на книжена пратка или намалување на нејзината содржина, загубување на телеграма или изопачување на нејзината содржина или пречекорување на рокот за пренос и врачување на книжена пратка односно телеграма, ПТТ организација одговара во границите утврдени со одредбите на чл. 89 до 96 на овој закон.

ПТТ организација се ослободува од одговорноста според одредбата на став 1 од овој член ако докаже дека до загубување на книжена пратка односно на телеграма или до оштетување на книжена пратка или намалување на нејзината содржина односно до изопачување на содржина на телеграма или до пречекорување на рокот за пренос и врачување на книжена пратка односно телеграма, дошло поради надворешни причини што не можеле да се предвидат ниту да се избегнат или отстранат, поради природата на содржината на книжената пратка или по вина на испраќачот.

Член 89

Во случај на загубување или потполно оштетување на содржина на препорачана писмовна пратка, загубување или изопачување на содржина на телеграма или пречекорување на рокот за пренос и врачување на книжена пратка или телеграма, ПТТ организација е должна на испраќачот или на друго овластено лице да му плати, и тоа:

- 1) за загубување или потполно оштетување на препорачана писмовна пратка – петкратен износ на платената поштарина за пренос на таа пратка;
- 2) за загубување или потполно оштетување на итна препорачаната пратка – десеткратен износ на платената поштарина за пренос на таа пратка;
- 3) за загубување или изопачување на содржина на телеграма без срамнување – петкратен износ на платената цена за пренос на таа телеграма;
- 4) за загубување или изопачување на содржина на телеграма со срамнување или итна телеграма без срамнување – десеткратен износ на платената цена за пренос на таа телеграма;
- 5) за загубување или изопачување на содржина на итна телеграма со срамнување – петнаесеткратен износ на платената цена за пренос на таа телеграма;
- 6) за пречекорување на рокот за пренос и врачување на книжена пратка односно на телеграма без срамнување – трикратен износ на платената поштарина односно на цената за пренос на таа пратка односно телеграма;
- 7) за пречекорување на рокот за пренос и врачување на итна книжена пратка, на телеграма со срамнување или на итна телеграма без срамнување – петкратен износ на платената поштарина односно на цената за пренос на таа пратка односно телеграма;
- 8) за пречекорување на рокот за пренос и врачување на многу итен пакет односно на итна телеграма со срамнување – десеткратен износ на платената поштарина односно на цената за пренос на тој пакет односно телеграма.

Член 90

Ако испраќачот или друго овластено лице докаже дека во случај на загубување или потполно оштетување на содржината на препорачана писмовна пратка, загубување

на телеграма, изопачување на содржината на телеграма без срамнување или пречекорување на рокот за пренос и врачување на книжена пратка или телеграма, претрпел штета поголема од износот што ПТТ организација е должна да го плати според одредбите на член 89 од овој закон, ПТТ организација е должна да му ја плати докажаната штета, но најмногу до соодветниот двоен износ од член 89 на овој закон.

Ако испраќачот или друго овластено лице докаже дека во случај на изопачување на содржината на обична или итна телеграма со срамнување претрпел штета поголема од износот што ПТТ организација е должна да му го плати според одредбите на член 89 точ. 4 и 5 од овој закон, ПТТ организација е должна да му ја надомести простата штета во полн износ.

Член 91

Во случај на делумно оштетување или намалување на содржината на препорачана писмовна пратка, ПТТ организација е должна на испраќачот или на друго овластено лице да му ја надомести штетата, и тоа:

1) за делумно оштетување или намалување на содржината на препорачаната писмовна пратка – најмногу до десеткратниот износ на платената поштарина за пренос на таа пратка;

2) за делумно оштетување или намалување на содржината на итна препорачана писмовна пратка – најмногу до дваесеткратниот износ на платената поштарина за пренос на таа пратка.

Член 92

Во случај на загубување, општетување или намалување на содржината на пакет односно на вредносно писмо, ПТТ организација е должна на испраќачот или на друго овластено лице да му ја надомести штетата најмногу до означената вредност на пакетот односно на вредносното писмо.

За загубување или погрешна исплата на поштенска упатница, ПТТ организација е должна на испраќачот или на друго овластено лице да му ја надомести штетата во височина на полниот упатнички износ.

Член 93

Во случај на загубување, оштетување или намалување на содржина на пакет односно на вредносно писмо, загубување или погрешна исплата на поштенска упатница, односно загубување на телеграма, ПТТ организација е должна на испраќачот или на друго овластено лице, покрај надоместот од член 90 став 1 односно од член 92 на овој закон, да му ја врати и платената поштарина за пренос на пакетот, вредносното писмо или поштенската упатница односно наплатената цена за пренос на телеграмата.

Наплатената поштарина за декларирање на вредносни пакети односно на вредносно писмо не се враќа.

Член 94

Ако откупната книжена пратка му е врачена на примачот односно на овластеното лице, ПТТ организација одговара за откупниот износ на пратката, а ако таа пратка е загубена, открадната или оштетена, ПТТ организација му одговара на испраќачот, на примачот или на овластеното лице, согласно со одредбите од чл. 89 и 93 на овој закон.

Член 95

ПТТ организација може да се повика:

- 1) на одредбите од член 90 став 1 и од чл. 91 и 92 на овој закон само ако докаже дека штетата не е предизвикана намерно или од крајно невнимание;
- 2) на одредбата од член 90 став 2 на овој закон само ако докаже дека штетата не е предизвикана намерно.

Член 96

Ако загубувањето или оштетувањето на книжена пратка која содржи само писмени соопштенија, или намалувањето на нејзината содржина, загубувањето на телеграма или изопачувањето на содржината на телеграма без

срамнување или пречекорувањето на рокот за пренос и врачување на таква пратка односно телеграма, е предизвикано од крајно невнимание, ПТТ организација е должна на испраќачот или на друго овластено лице да му ја надомести само простата штета.

Член 97

Ако покрај пречекорувањето на рокот за пренос и врачување на книжена пратка односно на телеграма постои и делумно оштетување или намалување на содржината на пратката односно изопачување на содржината на телеграмата, не може да се бара поголем вкупен износ односно поголем вкупен надомест на штетата отколку што е тоа предвидено за случајот на загубување на таа пратка односно на таа телеграма.

Член 98

За штетата настаната поради загубување или општетување на обична писмовна пратка или намалување на нејзината содржина, или поради пречекорување на рокот за пренос и врачување на обична писмовна пратка, или поради невозможност или неправилен односно неуреден пренос на телефонско соопштение односно на податоци по телепринтерски, телеграфски или телефонски уреди односно уреди за пренос на податоци, ПТТ организација одговара само ако корисникот на односната услуга или друго овластено лице докаже дека штетата е предизвикана намерно.

V. ОСТВАРУВАЊЕ НА ПОБАРУВАЊАТА

Член 99

Побарувањето на надомест на штета и другите побарувања од договор за вршење на ПТТ услуги, корисникот на ПТТ услуги или друго овластено лице може да ги оствари со поднесување барање до ПТТ организација во писмена форма, на начинот предвиден со општите услови за вршење на ПТТ услуги или со поднесување тужба до судот – доколку ПТТ организација не го исплати тоа побарување во рок од 30 дена од денот на поднесувањето на тоа барање.

На побарувањето на корисник на ПТТ услуги или на друго овластено лице ПТТ организација плаќа затезна камата од денот на поднесувањето на барањето од став 1 на овој член.

На побарувањето на ПТТ организација, каматата тече од денот на поднесувањето на барањето до корисникот на ПТТ услуги.

Член 100

Ако загубена поштенска пратка или дел од таа пратка се пронајде по исплатата на износот одреден според член 89 од овој закон или на надоместот на штетата, ПТТ организација е должна за тоа да го извести испраќачот односно другото овластено лице на кое тој износ односно надомест на штета му се исплатени.

Во случајот од став 1 на овој член, испраќачот односно другото овластено лице може да бара да му се предаде пронајдената поштенска пратка односно делот од таа пратка, под услов да го врати износот што му е исплатен, и тоа во рок од петнаесет дена од денот на соопштувањето дека загубената пратка односно дел од пратката се пронајдени.

Ако испраќачот односно другото овластено лице, во рокот од став 2 на овој член, не поднесе барање да му се предаде пронајдената поштенска пратка односно делот од таа пратка, ПТТ организација стекнува право на располагање со пронајдената пратка односно со делот од таа пратка.

VI. ЗАСТАРЕНОСТ НА ПОБАРУВАЊАТА

Член 101

Побарувањата на ПТТ организацији спрема корисниците на ПТТ услуги и побарувањата на корисниците на ПТТ услуги спрема ПТТ организацији застаруваат, и тоа:

1) побарувања поради помалку односно повеќе наплатена цена за ПТТ услуги или други трошоци – за шест месеци;

2) побарувања за употреба на телефони и поштенски фахови, како и други побарувања што се наплатуваат во тримесечни или пократки рокови – за една година;

3) другите побарувања – за една година, ако со овој закон не е поинаку определено.

Член 102

Застареноста почнува да тече:

1) кај побарувањата на помалку или повеќе наплатена цена за ПТТ услуги или други трошоци – од денот на плаќањето;

2) кај побарувањата што се однесуваат на откупнина – по истекот на петнаесет дена од денот кога истекол рокот за пренос и врачување на пратката;

3) кај побарувањата поради делумно загубување или оштетување односно намалување на содржина на книжена пратка, поради изопачување на содржината на телеграма или поради пречекорување на рокот за пренос и врачување на поштенска пратка односно телеграма – од денот на врачувањето на пратката односно телеграмата;

4) кај побарувањата поради загубување на книжена пратка односно телеграма – по истекот на 30 дена од денот на истекот на рокот за пренос на пратката односно телеграмата;

5) во сите други случаи – од денот на настанувањето на побарувањето.

Член 103

Застарувањето се запира кога на ПТТ организација ќе ѝ се достави барање за исплата на побарувањето во писмена форма (член 99) и продолжува понатаму да тече кога на корисникот на ПТТ услуги или на друго овластено лице му е доставен писмен одговор на тоа барање и кога му се вратени исправите приложени кон барањето.

Застареноста не може во никој случај да настапи пред да истече рокот од 30 дена од денот на приемот на одговорот од ПТТ организација на односното барање.

Дополнителните барања по истиот предмет не го запираат застарувањето.

VII. НАЈДЕНИ ПРЕДМЕТИ

Член 104

За најдени предмети во деловните простории на ПТТ организација во кои е забранет пристап на корисниците на ПТТ услуги, во поштенско сандаче или во поштенски транспортни средства, како што се: кола, количка, вагони на подвижни пошти, автоподвижни пошти и др., наоѓачот нема право на надомест.

Најдениот предмет за кој несомнено ќе се утврди од која поштенска пратка потекнува, ќе се стави во таа пратка.

Ако не може да се утврди од која пратка испаднал, најдениот предмет останува кај ПТТ организација на чување.

Член 105

Ако сопственикот на најдениот предмет не се јави и не го подигне предметот во рок од три месеци од денот кога тој предмет е најден, ПТТ организација може, преку јавна продажба, да го продаде најдениот предмет, по постапката утврдена со општите услови за вршење на ПТТ услуги.

Ако најдениот предмет е од мала вредност во однос на трошоците на јавната продажба, или ако постои опасност дека брзо ќе се расипе или е веќе расипан, ПТТ организација може таквиот најден предмет да го продаде и без јавна продажба.

Износот добиен со продажбата на најдениот предмет, по одбивање на трошоците, и најдените пари се чуваат една година од денот кога предметот односно парите се најдени.

Ако сопственикот не се пронајде или не се јави во рокот од став 3 на овој член, износот добиен со продажбата на предметот односно најдените пари ѝ припаѓаат на ПТТ организација како вонреден приход.

Ако сопственикот на најдени исправи, свидетелства и други документи не се пронајде или не се јави во рокот од став 1 на овој член, ПТТ организација тие исправи, свиде-

телства и други документи ќе му ги достави на органот односно на организацијата која ги издала, а ако тоа не е можно - на надлежниот орган на управата на собранието на општината на чија територија односната пратка е примена од испраќачот.

Член 106

За најдените предмети во деловните простории на ПТТ организација што се наменети за непосредна работа со корисниците на ПТТ услуги, важат општите прописи за најдените предмети.

VIII. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 107

ПТТ организации се должни општите услови за вршење на ПТТ услуги да ги донесат во рок од три месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон.

До донесувањето на општите услови за вршење на ПТТ услуги ќе се применуваат постојните општи акти на Заедницата на ЈПТТ со кои е уредено вршењето на ПТТ услуги, доколку не се во спротивност со одредбите од овој закон.

Член 108

Со влегувањето во сила на овој закон престанува да важи Законот за поштенските, телеграфските и телефонските услуги („Службен лист на СФРЈ“, бр. 24/74).

Член 109

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

5.

Тргувајќи од фактите дека во новата етапа на научно-технолошката револуција знаењето се јавува како основен двигател на стопанскиот, културниот и на вкупниот општествен развој, а потпирањето врз науката, технологијата и иновациите станува барање и потреба на нашето време, дека научноистражувачката дејност има стратеско значење во развојот на општеството и дека примената на сопствените и светските научни и технолошки достигнувања е суштествено прашање на вкупниот општествен развој, за изградба на социјализмот и зачувување на суверенитетот на нашата земја;

Земајќи предвид дека научноистражувачката работа е составен дел на вкупната општествена работа и дека поради тоа треба да се доградуваат и развиваат односите и соработката на научноистражувачката дејност и другите области на општествена работа на единствениот југословенски простор и самоуправно да се обезбедуваат подобри материјални и општествени услови за развој на науката и за посфикасна примена на нејзините резултати во целата општествена практика;

Собранието на Социјалистичка Федеративна Република Југославија ги разгледа состојбата и проблемите на научноистражувачката дејност на седниците на работните тела на Сојузниот собор на Собранието на СФРЈ и на седницата на Сојузниот собор, врз основа на елаборатот на Сојузниот општествен совет за прашања на општествено уредување за проблемите на натамошниот развој на научноистражувачката дејност, како и ставовите на Советот на академиите на науките и уметностите на СФРЈ и на Заедницата на универзитетите на Југославија и мислењата на заинтересираните органи, организации, заедници и научни работници, изложени во јавната расправа;

Врз основа на член 281 став 1 точка 2 и член 287 од Уставот на Социјалистичка Федеративна Република Југославија, Собранието на СФРЈ на седницата на Сојузниот собор од 27 декември 1985 година, донесе

РЕЗОЛУЦИЈА

ЗА НАТАМОШНИОТ РАЗВОЈ НА НАУЧНОИСТРАЖУВАЧКАТА ДЕЈНОСТ ВО СОЦИЈАЛИСТИЧКА ФЕДЕРАТИВНА РЕПУБЛИКА ЈУГОСЛАВИЈА

I. ОЦЕНА НА СОСТОЈБАТА

1. Во досегашниот развој се постигнати определени резултати во научноистражувачката дејност. Развиен е на-

учноистражувачкиот потенцијал, вклучувајќи го основањето на универзитети и академии на науките и уметностите во оние републики и автономни покраини во кои порано не постоеја. Научноистражувачката дејност во повеќе од 850 научноистражувачки организации ја вршат над 25.000 истражувачи во полно работно време. Во постојната мрежа се застапени и истражувачко-развојните организации односно организационите единици во составот на стопанството во кои работат околу 20 на сто од вкупниот број истражувачи.

Во некои области се постигнати научни резултати со кои нашата земја се вброи во редот на земјите творци на научни и технолошки достигнувања, а со формирањето на кадри и остварувањето на определени резултати во технолошкиот развој се обезбедени предусловите за побрза стопанска, културна и цивилизациона преобразба на земјата.

Основани се и самоуправни интересовни заедници за научна работа во социјалистичките републики и во социјалистичките автономни покраини и нивни сојуз на ниво на Југославија и постигнати се извесни резултати во самоуправувањето и интересовното организирање на научноистражувачката дејност.

Меѓутоа, последниве десет години, развојот на научноистражувачката дејност е забавен, а придонесот на науката во вкупниот развој на општеството и, посебно, во развојот на материјалната основа на здружениот труд, не е задоволителен. Кон тоа, покрај недоволните материјални можности на општеството, значително придонесоа: концепцијата и практиката на општествениот развој, што дава можност положбата на работните луѓе од здружениот труд да не зависи доволно од резултатите, од зголемувањето на продуктивноста на нивниот труд и од вкупниот општествен производ; непостоењето на долгорочната политика на научниот и технолошкиот развој односно заостанувањето на стопанско-системските решенија што економски би го мотивирале здружениот труд да вложува во развојот на оваа дејност; недоволните вложувања во научноистражувачката дејност и нивното ограничување поради групирањето во општествената потрошувачка; недоволната поврзаност на научноистражувачките организации со другите делови од Општествената работа врз основите на здружувањето на труд и средства, неразвиеноста на слободната размена на трудот; организационите слабости и недоволната рационалност во користењето на материјалниот и кадровскиот потенцијал; неадекватниот избор и недоволното оспособување на научноистражувачкиот кадар, посебно за новите технологии; незадоволителните резултати и ниската ефикасност на нивната работа, недоволното материјално и општествено стимулирање на научната работа, како и вреднување на неговиот придонес.

Состојбата во научноистражувачката дејност и нејзината положба во нашето општество не се во согласност со општествените потреби и развојната улога што науката треба да ја има како конститутивен дел од производните сили и како мошне значаен двигател на општествениот развој - од побрзиот развој на технологијата, материјалниот растек и зголемувањето на животниот стандард, до образовниот, здравствениот и културниот напредок.

2. Врз основа на податоците може да се заклучи дека научноистражувачката дејност во нашата земја во условите во кои се одвива и според резултатите, изземајќи ги определените домашни врвни технологии, се повеќе застапува зад високоразвиените земји, а и зад некои земји на приближно исто ниво на развиеноста. Во нашата земја на 10.000 жители доаѓаат се на се 11 истражувачи. Според тие податоци, таа заостанува околу трипати зад високоразвиените земји и околу двапати зад некои соседни земји.

Денес во светот вложувањата во научноистражувачката дејност растат побргу од растежот на општествениот производ, а кај нас од 1978 до 1983 година тие значително опаднаа во националниот доход (од 1,07 до 0,85 насто).

Во развиените земји околу 50 до 60 насто истражувачи се наоѓаат во стопанството. Во нашата земја, меѓутоа, поголем број истражувачи се наоѓаат надвор од стопанството. Во стопанството се уште е премал бројот на истражувачко-развојните единици и на рецепторските јадра што материјално, кадровски, а и според профилот на истражувачите се оспособени за претворање на новите знаења во технологија и за трансфер на научните резултати во

процесот на материјалното производство и во другите области на општествената работа.

Развојот на научноистражувачката дејност го карактеризираат, главно, краткорочни и парцијални интереси на научноистражувачките организации и на корисниците на нивните услуги, што доведе до уситување на средствата, парцијализација и затворање. Бидејќи здружувањето на труд и средства заради остварување на заедничките проекти од пошироко општествено значење во областа на научноистражувачката дејност заостанува и бидејќи преку самоуправните интересовни заедници за научна работа и општествено-политичките заедници општествено се насочува помалку од една петина од приходот на научноистражувачките организации, не се стекнаа услови за конципирање и реализирање на целосна научна политика. Тоа е една од основните причини што опадна поширокото општествено влијание врз програмското насочување и ефикасноста на научноистражувачката работа.

3. Една од основните причини за заостанувањето на научноистражувачката дејност е и непостоењето на долгорочна целосна политика и на долгорочни стратегии на научниот и технолошкиот развој на земјата, приспособени кон развојот на високопродуктивно и ефикасно, меѓународно конкурентно стопанство. Во тие услови дојде до неконтролиран и стихиски увоз на технологија до голема технолошка и економска зависност од странство. За тоа придонесува и несоодветните мерки на економска политика, посебно мерките на царинската и даночната политика, што дестимулативно дејствуваа врз развојот на сопственото знаење и сопствената техника и технологија.

Трансферот на технологијата течеше главно еднострано. Здружениот труд во дадените услови на стопанисување беше заинтересиран претежно да купува странски лиценци и патенти, а недоволно го користеше и поттикнуваше домашниот научноистражувачки потенцијал. Тоа нашето стопанство го ставаше во неповолна положба. При купувањето на лиценци и патенти често, без критичко препитување, се прифаќаа рестриктивни клаузули, што го ограничуваа домашниот развој и облагодарувањето на странската технологија, обврзуваа на купување сировини, репродукциони материјали или полупроизводи од продавачите на лиценци, а и пазарот е делен дури и внатре во Југославија.

Кон заостанувањето во технолошкиот развој и во развојот на научноистражувачката работа во земјата значително придонесоа територијализацијата и затворањето, меѓусебното несовпаѓање на увезените технологии (дури и за единствениите технички системи во земјата), влијанието на мултинационалните компании врз тековите на технолошкиот развој на земјата и врз разединувањето на стопанството, занемарувањето на извозот на знаење и на размената на нашите достигнувања (вклучувајќи и лиценците) за врвни достигнувања во другите земји, а посебно недостигот на меѓусебна соработка и поврзување на стопанството со домашните научноистражувачки и научно-наставни организации.

Врз технолошкиот развој и врз развојот на научноистражувачката работа недоволно влијаеја и многубројните слабости во научноистражувачката дејност, а особено: недоволно развиените односи на слободната размена на трудот помеѓу научноистражувачките организации и организациите на здружен труд во областа на стопанството и другите корисници на нивните услуги; недоволната поврзаност на научноистражувачките организации меѓусебно и со високошколските научно-наставни организации врз програмите за научноистражувачката работа; уститеноста и несоодветната организираност на научноистражувачките организации; недоволната материјална основа за проширената репродукција; недоволно развиените општествено-економски и други самоуправни односи во научноистражувачките организации.

Тие причини доведоа до тешкотии и недостатоци во формирањето на научноистражувачкиот потенцијал (и на подмладокот) и до неповолна структура на кадрите, до меѓусебна неповрзаност, нивна недоволна вклученост во решавањето на истражувачките задачи за потребите на стопанството и општеството, до премалку усилби насочени кон нивното самоуправно организирање, застареност на опремата, неизграденост на единствен систем на научните и технолошките информации и систем на документацијата и др.

4. Развојот на научноистражувачкиот кадар заостанува поради недоволно развиените односи на слободна размена на трудот, неповолната материјална положба на научно-наставните организации, застареноста на нивната опрема, но и поради премалото вработување затвореноста и стихисноста во изборот на научноистражувачкиот подмладок, релативно доцното вложување во научна работа и доцното стекнување на научни звања, поради ублажувањето на критериумите за стекнување на магистратура и докторат на науките, бавноста во примената на научните резултати во образованието, поради неможноста за преориентација на неадекватните и непотребните научноистражувачки кадри кон други работи, поради недоволно развиената творечка критика во науката и недоволното уважување на усвоените и применетите критериуми и постапки за вреднување на научноистражувачката работа во светот, поради неподвижноста на кадрите помеѓу стопанството и науката, како и тешкотиите за пробив на најспособните.

Неуважувањето или недоволното уважување на творечкиот придонес во вреднувањето на трудот и неповолната материјална положба на истражувачите и на научно-наставниот персонал, особено на некои факултети и научни институти, условија неосновани разлики во стандардот помеѓу работниците во научноистражувачката дејност и работниците во материјалното производство и во други области на општествената работа. Нерешените станбени прашања, ниските лични доходи и неповолните услови за работа ја одбиваат младата генерација од научноистражувачката дејност, што доведува до се позабрзан процес на стареење на истражувачите и до нивна негативна селекција.

Во системот на научните и технолошките информации се остварени само почетни резултати. Се уште во потребна мера не се изградени, ниту функционираат, сите делови од тој систем. Врз незадоволителната состојба во овој систем значително влијаеше неповрзаноста на научноистражувачките организации, недоволната долгорочна соработка со организациите на здружен труд и другите самоуправни организации и заедници и со општествено-политичките заедници, а и недоволниот општествен поттик и грижа за изградба и подолготворно функционирање и развој на единствениот систем на научните и техничко-технолошките информации.

5. Продолжувањето на ваквата состојба во научноистражувачката дејност ќе доведе до уште потешки последици за вкупниот развој на земјата, ако не се утврди конкретната политика, не се определат насоките и мерките и не се развије општествената активност за позабрзан развој на научноистражувачката дејност, нејзино самоуправно организирање и поврзување, вклопување во целокупната општествена работа на единствениот југословенски простор, за нејзина соодговорност во развојот на општеството, па поради тоа и за итно решавање на општествено-економската положба на научноистражувачката дејност.

II. ОСНОВИ НА ПОЛИТИКАТА

1. Стратегиското значење на науката и нејзината примена бараат создавање на такви општествени односи и општествени услови во кои науката ќе биде третирана како производна сила на општеството.

Резултатите од науката се исклучително значајни за целокупниот општествен развој на земјата, а посебно за побрзиот развој на стопанството и за подигањето на неговата конкурентна способност во меѓународната поделба на трудот, за унапредувањето на продуктивноста во сите области на општествената работа, за натамошната хуманизација на условите за живот и работа, за подигањето на животниот стандард на работните луѓе и граѓаните, за постојаниот културен напредок, за јакнењето на општонародната одбрана и општествената самозаштита и, посебно, за натамошниот социјалистички самоуправен развој.

Стратегијата и политиката на развојот на науката мораат да бидат во функција на стратегијата и политиката на долгорочниот општествено-економски, технолошки и социјален развој на земјата, на развојот на сопственото знаење и сопствената технологија, на интеграцијата на трудот и средствата на територијата на Југославија и на нејзиното вклучување во меѓународната поделба на трудот.

Технолошкиот напредок треба да се заснова врз развојот на сопствената и научноистражувачка работа и знаење, врз меѓународната соработка, како и врз неопходниот трансфер на странска технологија со оспособување на кадрите за оптимална примена, облагородување и натамошен развој, како и за примена на светските критериуми во вреднувањето на сопствените резултати од научноистражувачката работа. Заради тоа е потребно да се утврдат приоритетите што им одговараат на главните цели и потреби на нашиот општествен развој и на правците на развојот на научноистражувачката работа. При утврдувањето на приоритетите мора да се уважи и поблиску да се прецизира и исклучително значајната општокултурна, хуманитарна и цивилизаторска улога на науката, како и улогата на научниот потенцијал во развојот на науката.

Врз тие основи и во согласност со тие цели треба да се утврдуваат среднорочните планови на научниот и технолошкиот развој на сите нивоа на организираниоста на здружениот труд како составни делови на среднорочните планови на општествено-политичките заедници. Нивниот стојер треба да бидат научноистражувачките програми и проекти што се утврдуваат и реализираат низ соработка и поделба на трудот меѓу одделни научно односно развојно-истражувачки организации во републиките и во автономните покраини и на целата територија на земјата.

Научните истражувања за потребите на општонародната одбрана и општествената самозаштита треба да станат составен дел од вкупната стратегија и политика за развој на науката. Натамошниот развој на научноистражувачката работа во таа област треба да се потпира врз вкупните научни потенцијали на земјата со унапредување и развивање на специјализираните научни институции во вооружените сили и во установите на општествената самозаштита.

За да се остварат развојните цели и задачи предвидени се општествените планови до 2000 година, неопходно е во вкупниот општествен производ значително да се зголемат вложувањата во научноистражувачката дејност.

Неопходно е да се изгради единствен систем на научните и техничко-технолошките информации и постојано да се доградува и развива информационата мрежа како основа на тој систем. Затоа е потребно да се утврдат единствени програми, да се оствари непосредна соработка на учесниците во системот, да се изработат единствени критериуми и стандарди, да се унапредат основните бази на податоци и да се обезбеди континуирано образование и усовршување на кадрите за таа област.

На издавачката дејност во науката треба да и се посвети целосно внимание. Научните публикации мораат да го поттикнуваат развојот на критичката мисла во општеството и да создаваат општествена клима за користење на научните резултати. Затоа треба да се обезбедуваат потребните средства и да се создаваат други услови за подигање на квалитетот на научните публикации и за афирмација на резултатите од домашната наука. За популаризација на научните резултати и ширење на научната култура треба да се залагаат и средствата за јавно информирање.

2. Планирањето на научноистражувачката работа треба да стане дел од целокупниот систем на општественото планирање. Позначајните развојни и други општествени одлуки треба да се засноваат врз научните сознанија.

Неопходно е да се обезбеди работниците во основните и во други организации на здружен труд да бидат носители на планирањето на потребите за резултати од научноистражувачката работа, развојот и користењето на резултатите од научноистражувачката дејност.

Потребите за резултати од применетите и развојните истражувања треба да се согледуваат и обединуваат, пред се, врз пошироки основи на здружувањето на трудот и средствата, а потребите за фундаментални истражувања и за развој на научноистражувачката дејност – преку и во рамките на самоуправниот интересовни заедници и на поголемите стопански целини.

Во постапката на подготвување и донесување на планските документи на научноистражувачката работа треба да учествуваат стопанските комори, научноистражувачките и научно-наставните организации и соодветните научни и стручни здруженија.

Самоуправните интересовни заедници за научна работа треба да станат значајно место на планирањето и са-

моуправното спогодување за политиката за задоволување на заедничките потреби за резултати од научноистражувачката работа, развој на научноистражувачката дејност, како и самоуправни координација на тие потреби и на средствата за нивно задоволување.

Развојот на општеството треба да се заснова, пред се врз целосни заеднички научноистражувачки програми односно врз проекти на комплементарен развој. Притоа, потребно е да се дефинираат такви селективни програми што ќе обезбедуваат научни основи за изработка на висококвалитетни производи и за вршење на висококвалитетни услуги, со кои се задоволуваат сопствените потреби и се остварува економичен извоз во развиените земји и во земјите во развој. Неопходно е врз тие основи да се обезбеди најшироко функционално самоуправно поврзување на кадрите, средствата, опремата и изградбата на единствен систем на научните и техничко-технолошките информации. Тоа треба да се остварува не само преку републички-те и покраинските самоуправни интересовни заедници за научна работа и нивниот сојуз на ниво на Југославија, туку и во непосредните односи на здружување на трудот и средствата на целокупниот југословенски простор.

3. Клучно прашање на развојот на општествено-економските односи во научноистражувачката дејност е воспоставувањето и развивањето на доходовните односи по сите основи на стекнување на доходот. За квалитетот на тие односи пресудно е стекнувањето на доход со трајно поврзување на научноистражувачката работа со другите форми на општествената работа, врз основите на слободната размена на трудот и заедничкото остварување на доход.

Во односите на непосредно здружување на трудот и средствата треба да се остваруваат поединечните и заедничките потреби на организациите на здружен труд за резултати од научноистражувачката работа. Со слободна размена на трудот, во рамките на самоуправниот интересовни заедници за научна работа, и преку тие заедници, треба да се задоволуваат заедничките потреби на општеството за фундаментални истражувања и за оние применети и развојни истражувања што се јавуваат како заеднички и општ услов за работа и развој на општеството.

Стекнувањето приход на пазарот треба да биде дополнителна основа и форма за остварување на приходите на научноистражувачките организации, што треба да овозможи позначајна примена на резултатите од научноистражувачката работа и што поцелосно користење на истражувачките капацитети и суверен развој на основната дејност.

Специфичниот карактер на научноистражувачката дејност налага и во иднина средствата за научните истражувања и за другите активности од општ општествен интерес да можат да се обезбедуваат и во буџетите на општествено-политичките заедници, со тоа што да не бидат подложени на буџетските рестрикции.

4. Треба да се отстранат уочените слабости во примената на условите за организирање на основни организации на здружен труд и за конституирање на работни организации и научноистражувачката дејност, да се прецизира положбата на научните и на истражувачко-развојните единици во организациите на здружен труд, а и специфичностите на организирањето на научноистражувачките основни организации на здружен труд во составот на работните организации и на сложените организации на здружен труд од материјалното производство и од други области на општествената работа.

Неопходно е мрежата на научноистражувачките организации да се усогласи со планот на долгорочниот развој на научноистражувачката работа. Едновременно, потребно е да се обезбеди соодветна поделба на трудот помеѓу самостојните научноистражувачки и научно-наставни организации, како и истражувачко-развојните центри, во рамките на општествено-политичките заедници и помеѓу нив. Посебно внимание треба да му се посвети на натамошниот развој на мрежата на научноистражувачките организации во стопанството и на дефицитарните области, како и на унапредувањето на функционалното програмско поврзување на научноистражувачката работа.

Академиите на науките и уметностите треба што поадекватно да се организираат и да се вклучат во креирањето на стратегијата и политиката на планирање на задоволувањето на потребите за резултатите од научноис-

истражувачката работа и во реализацијата на планот на долгорочниот развој на науката.

Особено внимание и усилби треба да се вложат максимално да се искористи постојниот научен потенцијал и капацитетите на факултетите здружени во универзитетите, чијашто задача е да ја поттикнуваат, организираат и развиваат научноистражувачката работа во овие институции. Со самоуправно поврзување и здружување на факултетите со научноистражувачките организации треба да се овозможи на факултетите да се развиваат фундаменталните истражувања, како и истражувањата што се непосредно врзани за образованието и што се задолжителна компонента на научно заснованиот процес на образованието, и факултетите да учествуваат во истражувачките проекти на самоуправни интересовни заедници за научна работа што се врзани за развојните цели на земјата, како и во проектите од посебно значење за одделни организации на здружен труд, што се остваруваат со нивно непосредно поврзување.

Неопходно е да се овозможи на факултетите, како образовни и научноистражувачки организации, средствата за истражувањата, што се неопходни за образовниот процес и средствата за образование на научниот подмладок да им се обезбедуваат и од средствата здружени во самоуправни интересовни заедници на образованието.

Заради остварување на поголема меѓусебна поврзаност на научноистражувачката дејност и на организирана новаторска работа во организациите на здружен труд во областа на стопанството и во други области од општествената работа и за поттикнување на поширокиот развој на масовното работно творештво, потребно е да се создаваат неопходни материјални и општествени услови што го поттикнуваат новаторството и ги развиваат оние форми на здружување и меѓусебна соработка на научноистражувачката дејност и новаторската работа, со кои се обезбедува најрационална и најцелесобразна примена на резултатите од научноистражувачката работа.

Потребно е да се догради и поедностави системот на самоуправното интересовно организирање во науката, а особено да се обезбеди поголема ефикасност на самоуправното спогодување и поголеми средства за заедничките потреби на општеството во науката што општествено и економски можат рационално да се задоволуваат само врз пошироки нивоа на самоуправното интересовно организирање. Потребно е да се преиспита организираноста на самоуправни интересовни заедници за научна работа, да се спречат појавите на затворање на научноистражувачката дејност во тесни територијални рамки и да се прошири можноста за формирање на факултативни форми на самоуправно интересовно организирање на ниво на земјата околу крупните програми за заеднички истражувања. При изборот на делегати во собранијата на самоуправни интересовни заедници за научна работа треба да се настојува и структурата на делегатите на корисниците на резултатите од истражувањата да овозможи нивно рамноправно и квалификувано учествување во самоуправното одлучување. Во овие заедници, исто така, потребно е да се рационализира самоуправното одлучување, особено унапредувајќи ја постапката на самоуправно спогодување на субјектите на слободната размена на трудот. Потребно е натаму да се афирмира улогата на собранијата на самоуправни интересовни заедници за научна работа во рамноправното одлучување со надлежните собори на собранијата на општествено-политичките заедници.

Треба повеќе да се афирмираат научните совети како стручни органи во научноистражувачките организации, во големите производствени организации на здружен труд да се формираат научно-стручни совети, а при стопанските комори - советодавни тела на експерти за остварување на научното влијание врз донесувањето на поважните одлуки за правците на развојот. Со закони треба да се уредат положбата, правата, обврските и одговорностите, начинот на избор на оние стручни тела што треба да претставуваат и форма за поопштествување на науката и остварување на општествено влијание врз водењето на научната политика.

5. Нужно е што побргу да се отстранат причините за незадоволителниот пораст на бројот на истражувачите, а посебно за бавниот развој на научноистражувачките кадри во стопанството и во дефицитарните научни области, нивната неадекватна распореденост и незадоволителната

состојба и квалитет на образованието на научниот подмладок.

Неопходно е да се догради оспособувањето на научниот подмладок и усовршувањето на научноистражувачките кадри во воспитно-образовниот систем, да се овозможи уште во текот на школувањето да се откријат, изразат и развиваат натпросечните способности и склоности на поединци за научна работа, а посебно да се догради системот на оспособување на кадрите за нови технологии и нови услови на општествената работа.

Во организациите на Сојузот на социјалистичката младина на народната техника и во други форми на собирање на младите, како и по пат на средствата за јавно информирање треба меѓу младината да се популаризира научната работа и производното творештво и да се овозможи избирање на талентираните млади кадри и нивно вклучување во научните истражувања.

Треба понатаму да се развиваат автономијата и слободата на научното творештво и решително да се оневозможуваат злоупотребите и појавите на бирократското и технократско влијание врз научните истражувања и нивните резултати, а и злоупотребите на научните резултати. Исто така неопходно е да се обезбеди конкретна одговорност на научните работници и нивните организации за научноистражувачките резултати и за ефектите од нивната примена.

6. Неопходно е да се обезбеди сите носители на политиката на развојот на научноистражувачката дејност, од основните организации на здружен труд до федерацијата, да соработуваат и да ги координираат активностите врз самоуправни основи и во согласност со одредбите на Уставот на СФРЈ што се однесуваат на остварувањето на заедничките интереси во СФРЈ.

Потребно е постојано да се унапредува соработката на секциите и на други форми на дејствување во областа на науката во Социјалистичкиот сојуз на работниот народ и во Сојузот на синдикатите и натаму да се развиваат постојните форми на непосредна соработка на стопанските комори и на општите здруженија, како и соодветните форми на соработка на републичките и покраинските органи на управата надлежни за работи на науката.

7. Меѓународната научна и техничка соработка на Југославија треба да обезбеди научните достигања да бидат во функција на мирот и напредокот на човештвото; да се развива и унапредува рамноправната соработка со сите земји и меѓународни субјекти врз принципот на заедничката корист; да се унапредува, особено во рамките на движењето на неврзувањето, меѓународната солидарност и помошта на најмалку развиените земји, со едновременно колективно потпирање врз сопствените сили; да се остваруваат односи на рамноправна соработка со развиените земји и сл.

Во меѓународната научна и техничка соработка треба да се создаваат услови за подобра и поуспешна координација на ниво на Југославија, за поорганизиран и поцелесобразен настап спрема странство, особено со неврзаните земји и со земјите во развој, врз заедничките проекти и со вклучување во меѓународната поделба на трудот според светските критериуми за вреднување на резултатите од научноистражувачката работа; за поактивно учествување и креирање на програмата за УНЕСКО и за поголемо влијание на неврзаните земји во насочувањето на научната политика; за поуспешна кадровска политика и прифаќање на кадрите од странство на специјализација и усовршување во нашата земја, како и за усовршување на нашите истражувачи и на научниот подмладок во странство; за вклучување на нашата земја во светскиот систем на научни и техничко-технолошките информации; за утврдување на единствени основи на политиката за увоз и користење на лиценци, а и за извоз на лиценци и домашно знаење, како и за признавање на еднаква важност на дипломите од нашите универзитети.

Треба да се стимулираат и овозможуваат и индивидуалните контакти на научните работници кои придонесуваат за унапредување на меѓународната научна и техничка соработка.

III. НАСОКИ И МЕРКИ

1. Заради третирање на науката како интегрален дел од производните сили и поврзување на научноистражувач-

ката дејност со другите области на општествената работа, во постапката што непосредно по донесувањето на оваа резолуција ќе ја поведе Собранието на СФРЈ, ќе се утврдат единствените основи на стратегијата на долгорочниот и среднорочниот план за развој на научноистражувачката дејност во Социјалистичка Федеративна Република Југославија, во согласност со Долгорочната програма за економска стабилизација.

Со доградбата на нормативните акти, пред се за општествената репродукција, за насочувањето на акумулацијата и за планирањето, ќе се воведат обврската за обезбедување на научна подлога, како и за учествување на научните работници во процесот на донесувањето на развојните одлуки.

Со промени во стопанскиот систем и со мерка на економската политика ќе се создадат претпоставки и економска мотивираност на стопанските организации за поголеми вложувања во научноистражувачката работа, во развојот на сопствениот научноистражувачки и технолошки потенцијал за долгорочна соработка со научноистражувачките организации, во развојот на новаторската работа, како и за непосредна примена и творечко користење на научните резултати, вклучувајќи ја и рационализацијата на организацијата на работата врз научни основи.

2. Технолошкиот и економскиот напредок налагаат во сите општествено-политички заедници, во организациите на здружен труд и во други самоуправни организации и заедници да се обезбеди планирање на техничкиот развој со активно учествување и одговорност на научноистражувачкиот кадар. Во врска со тоа, треба да се донесе долгорочен план на формирањето на научноистражувачкиот потенцијал и на инфраструктурата, план на потребите од научноистражувачки резултати, план на нивната примена и на потребните средства.

Тргнувајќи од определувањето дека развојот на оваа дејност до 2000 година во општествената репродукција има приоритет во среднорочните општествени планови на републиките и на автономните покраини, како и на другите општествено-политички заедници, потребно е да се утврдат основите на развојот на научноистражувачката дејност. Треба да се обезбеди вкупните вложувања во науката до крајот на овој век да достигнат најмалку ниво од 2,5 насто од општествениот производ, што значи дека мораат да растат двојно побргу од растежот на општествениот производ, како и со здружување во самоуправни интересовни заедници за научна работа да се постигне значително поголема концентрација на средствата од сегашната. Со заедничките основи на среднорочните планови на самоуправните интересовни заедници за научна работа и со самоуправните спогодби за нивно остварување нужно е да се утврдуваат заедничките програми првенствено за фундаменталните истражувања, како и механизмот за нивно пренесување во производството и во општествената практика.

Заради порационално користење на средствата, опремата и кадрите, нужно е поголема концентрација на средствата за научноистражувачка работа што треба да се остварува, во прв ред, со склучување на соодветни самоуправни спогодби. Средствата за задоволување на поединечните и на заедничките потреби, односно за развој на научноистражувачкиот потенцијал што ќе се задоволува тие потреби треба да се здружуваат во рамките работната или на сложената организација на здружен труд и пошироко, во формите на здружување на трудот и средствата на целата територија на земјата. Средствата за задоволување на општите општествени потреби од резултати на научноистражувачката работа и за развој на научноистражувачката дејност, во целост треба да се здружуваат во рамките на самоуправните интересовни заедници за научна работа и со посредство на тие заедници. Средствата за задоволување на поединечните и заедничките потреби на организациите на здружен труд, на општите општествени потреби со резултатите од научноистражувачката работа и за развој на научноистражувачка дејност, ќе се остваруваат и во непосредните односи на слободна размена на трудот.

Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата и сојузните организации, како и извршните совети и органите на управата на републиките и на автономните покраини, во рамките на своите надлежности, во што пократок рок, ќе ги преиспитаат и ќе предложат измени на

сите прописи кои со рестриктивен третман го отежнуваат остварувањето на програмите за оспособување и за развој на научноистражувачката дејност.

Со договор на републиките и на автономните покраини неопходно е да се обезбеди: напуштање на практиката на билансно лимитирање на изворните приходи на самоуправните интересовни заедници за научна работа; отстапување на производителите на данокот на делот од доходот создаден со примена на сопствени технолошки решенија, под услов наменски да го насочат во натамошна научноистражувачка работа на сопствениот технолошки развој и развој на научноистражувачката работа и технологија или да го здружат за реализација на заедничките истражувања; изземање од основницата на данокот на доходот на оној дел од остварениот доход што производителите го вложиле во научноистражувачка работа; наменско отстапување на данокот на доходот и на личниот доход на научноистражувачките и истражувачко-развојните организации за јакнење на репродуктивната способност и кадровско оспособување; објавување на резултатите од истражувањата и поведување на нови истражувања, како и утврдување на олесненија при оданочувањето на доходот од креативните дејности и авторската работа, заради поттикнување на научното творештво и на инвентивноста.

Сојузниот извршен совет ќе ја испита можноста и ќе предложи соодветни промени на царинскиот режим и укинување или стеснување на забраната на увозот, со кои се олеснува увозот на научна и информативно-сметачка опрема, на додатни и резервни делови и репроматеријали, странски научни и стручни публикации и се овозможува обезбедување на потребните девизни средства за тие намени.

Со промени на сојузните прописи и на самоуправните и други спогодби склучени во согласност со сојузните прописи, ќе се овозможи каматните стапки на кредитите за побрзо пренесување и материјализирање на идеите и за примена на домашните новации во производството да бидат пониски од каматите на кредитите за други селективни намени. Со кредитната политика и со механизмот на банкарскиот систем треба да се обезбеди значителен дел од депозитните средства и од средствата на штедење на населението да се користат за кредитирање на научноистражувачката работа, како и под најповолни услови да се насочи дел од кредитните средства на деловните и интерните банки во трансфер на знаењето и технолошките достигања и во истражувања за кои се очекува непосредно да придонесуваат за технолошкиот развој и за јакнењето на новаторската способност на стопанството.

Со политиката на инвестирање, со измени и дополнења на прописите за проширената репродукција и за кредитирањето на инвестициите треба на научноистражувачките организации да им се овозможи доделување на кредити за градежни објекти и научна опрема со сопствено учество од 40 насто под услов вложувањето да е во функција на зголемување на извозот и намалување на увозот или со инвестицијата да се овозможува реализација на приоритет утврден со општествениот план на републиката или на автономната покраина. Лабораториските испитни уреди и полуиндустриските пилот-постројки наменети за истражување и проверка на новите технолошки решенија не се сметаат, при изградбата и за времетраењето на истражувањето, на градежните објекти, туку за опрема за вршење на научноистражувачката дејност.

Со воведување стандардизација на технологијата ќе се стимулира развојот и примената и ќе се спроведува политиката за заштита на технологијата и на другите решенија засновани врз резултатите од сопствената научноистражувачка работа.

3. Заедничките основи и мерила на слободната размена на трудот во самоуправните интересовни заедници за научна работа треба да се конкретизираат со самоуправни спогодби на корисниците и давателите на научноистражувачки резултати во согласност со општествените договори и самоуправните спогодби за стекнување на доход во групацијата на научноистражувачките организации.

4. Организациите на здружен труд од материјалното производство, самоуправните интересовни заедници за научна работа и за вработување, како и научноистражувачките организации, со стимулирање на вработувањето на приправници и со оспособување на млади истражувачи,

особено во дефицитарните и клучните области на научниот и технолошкиот развој, треба до 2000 година да обезбедат пораст на бројот на вработените истражувачи по просечна годишна стапка од 4 до 5 насто. Републиките и автономните покраини треба да придонесат кон тоа и со создавање на нормативни рамки за општествено и материјално стимулирање на истражувачите, вклучувајќи ја доградбата на критериумите и на системот за доделување награди и општествени признанија за научните достигнуања и придонесот кон развојот на технологијата, што суштествено го унапредуваат производството, остварувањето на програмите на општествените дејности и општествените односи.

Со општествен договор на Собранието на СФРЈ, на собранијата на републиките и на собранијата на автономните покраини, на Сојузот на самоуправните интересовни заедници за научни дејности во СФРЈ и на други учесници, во согласност со чл. 326 и 348 од Законот за здружениот труд, ќе се разработат единствените мерила за утврдување на условите за основање на научноистражувачки организации, уважувајќи ја потребата за поттикнување на подинамичниот развој на научноистражувачките организации во материјалното производство.

Уставна надлежност и одговорност на републиките и на автономните покраини е со прописи да ги утврдат нормативните и материјалните претпоставки за постојана селекција на научноистражувачкиот кадар според творечките можности и придонесот и за преориентација кон други работи на истражувачите што не ќе ја издржат таа проверка. Посебно треба да се дефинираат општествените критериуми за организирање на постдипломските студии и да се уедначат условите за стекнување на академски и научен степен, содржината и улогата на тие степени како професионални квалификации, изборите во научни и стручни знаења и на работоводни функции на оние поединци што го поттикнуваат технолошкото творештво и инвенциозната работа и да се усогласат воспитно-образовните програми со барањата на новата фаза на научно-технолошкиот и на индустрискиот прогрес.

Републиките и автономните покраини со своите мерки треба, исто така да обезбедат материјални и други услови за интензивно подмладување на научноистражувачкиот кадар. Научноистражувачките организации треба од отстапениот републички или покраински данок на доходот да формираат посебни средства за надомест на дел од личниот доход на приправниците во текот на приправничкиот стаж, а со продолжување на три години на приправничкиот стаж на постдипломците и на докторантите кон работата и со научно оспособување на најталентираните по завршувањето на студиите, да се овозможи зголемување на бројот на приправниците во научноистражувачката дејност.

Заради целосно ангажирање на кадровскиот и истражувачкиот потенцијал, републиките и автономните покраини треба врз единствени основи да ја дефинираат улогата на научно-наставните организации во научноистражувачкиот систем, а на надворешните соработници во научноистражувачката организација да им овозможат остварување на самоуправните права врз основа на учество во реализацијата на конкретниот проект. На ист начин треба да се регулира и мирувањето на работниот однос на научниците постојано вработени во научноистражувачките и во други научни организации за време на нивното договорно учествување во реализацијата на истражувачко-развијната задача во стопанството, а и на работниците на стопанските организации во текот на научното оспособување и усовршување.

Самоуправните интересовни заедници за научна работа и за култура, издавачките и научноистражувачките организации се должни да ја утврдат и реализираат програмата за општествено значајна вредна научна книга, да обезбедат подигање на квалитетот на научната периодика и, со вклучување на носителите на информациониот систем, да ја развиваат информационата основа на научноистражувачката работа.

Неопходно е да се создадат системски претпоставки за рационално и оптимално користење на опремата за научноистражувачка работа. Посебно е важно да се обезбеди можноста за општествено одлучување во промената на корисниот што опремата ја добил на управување, а не ја

употребува доволно, и за нејзино отстапување на организација што ќе ја употребува поцелосно и порационално.

5. Со здружување на трудот и средствата на стопанските организации, со среднорочните планови на републиките и на автономните покраини, со активноста на организацијата, на Советот на академиите на науките и уметностите на Југославија, на Заедницата на универзитетите на Југославија, а особено на Сојузот на самоуправните интересовни заедници за научни дејности во СФРЈ, нужно е да се оствари повисок степен на заедништво во научноистражувачката работа и понатаму да се развива меѓурепубличко-покраинска научна соработка, а посебно со формирање и реализација на заеднички проекти. Во процесот на усогласување на програмите за истражување треба непосредно да се вклучат општите стопански здруженија и големите производствени и други системи.

Во согласност со своите уставни овластувања, републиките и автономните покраини што немаат соодветна организација на организите на управата надлежни за работи на науката и технологијата треба што побргу да ја преиспитат таа организација.

Заради следење на остварувањето на заедничките интереси и на научната политика на ниво на земјата, во рамките на правата и должностите на федерацијата, во Собранието на СФРЈ се формира постојано заедничко работно тело на Сојузниот собор и на Соборот на републиките и покраините, на Собранието на СФРЈ, кое ќе го следи остварувањето на политиката, насоките и мерките утврдени со оваа резолуција, ќе предлага соодветен третман и ќе го разгледа интересот на научноистражувачката дејност во плановите, законите и другите акти што ги донесуваат соборите на Собранието на СФРЈ, ќе го поведува склучувањето на општествените договори предвидени со оваа резолуција, ќе го следи нивното остварување и ќе врши други работи утврдени со одлуката за неговото формирање, и за тоа најмалку еднаш годишно ќе им поднесува извештај на соборите на Собранието на СФРЈ.

Во рамките на новата среднорочна програма на статистичките истражувања ќе се изработи проект на статистичките следења со соодветен инструментариум (евиденции, класификации, дефиниции и др.) и ќе му се предложи на Собранието на СФРЈ негова реализација. Сојузниот секретаријат за финансии, во соработка со Службата на општественото книговодство на Југославија, ќе подготви дополнително на контниот план со посебни аналитички конта задолжителни за следењето на сите аспекти на вложувањата и расходите за научноистражувачка работа.

6. Неопходно е да се обезбеди меѓународната научна и техничка соработка да биде составен дел на планот и на програмата за развој на научноистражувачката дејност и на општеството во целост. Исто така, треба да се создадат услови за поуспешна работа на комисиите на Сојузниот извршен совет за соработка со специјализираните агенции на Обединетите нации, со регионалните економски комисии на Организацијата на обединетите нации, со УНЕСКО и другите специјализирани меѓународни организации во чија компетенција се науката и технологијата (ОЕЦД, ЕЕЗ, УНИДО, СЕВ).

Со соодветни мерки треба да се овозможи трајна и содржајна соработка на научните и стручните организации и на нивните асоцијации со националните и меѓународните институции на Движењето на невврзаните и на Групата 77 земји во развој.

Сојузниот завод за меѓународна научна, просветна, културна и техничка соработка треба да се оспособи за давање помош во реализацијата на долгорочната програма за научно оспособување и усовршување на истражувачите во светските научни и технолошки средишта, особено за најпропулзивните и кај нас дефицитарни научни подрачја што заеднички ќе ги дефинираат републичките и покраинските самоуправни интересовни заедници за научна работа, републичките и покраинските органи на управата надлежни за работи на науката, републичките и покраинските заводи за научна и техничка соработка.

Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата и сојузните организации во што пократок рок треба да ги анализираат нормативните акти со кои е уредена меѓународната научна и техничка соработка и да презема мерки за нивно доследно спроведување, за остварување на

кадровската политика, за општествен надзор и за финансирање на оваа соработка.

Нужно е понатаму да се развива системот и практиката на самоуправниот одлучување за меѓународната научна и техничка соработка и така да се оствари нејзино побрзо поопштествување. Неопходно е, исто така, да се јакне општествената одговорност на сите носители на оваа соработка како дел од југословенската економска, политичка и културна меѓународна соработка.

7. Собранието на СФРЈ ги повикува сите заинтересирани самоуправни организации и заедници и надлежните органи на општествено-политичките заедници и органите на општествените заедници, доследно да ги спроведуваат политиката, насоките и мерките утврдени со оваа резолуција.

Самоуправните организации и заедници и органите што учествуваат во организирањето, насочувањето и остварувањето на научноистражувачката дејност, со свои одлуки, акции и мерки треба да го обезбедат спроведувањето на оваа резолуција. Надлежните органи на општествено-политичките заедници и другите надлежни државни органи своите задачи и обврски во развивањето и унапредувањето на научноистражувачката дејност треба да ги усогласат со оваа резолуција.

Во натамошниот развој на научноистражувачката дејност и на општеството во целина, Собранието на СФРЈ очекува од научните работници и од научноистражувачките организации покритичен однос спрема сопствената работа и резултатите од таа работа и спрема одговорноста за сопствените проекти и за резултатите од нивната примена.

Сојузниот извршен совет е должен да му поднесе на Собранието на СФРЈ соодветни предлози на закони на други прописи и општи акти од надлежноста на федерацијата со кои се обезбедува спроведувањето на оваа резолуција.

Сојузниот извршен совет, сојузните органи на управата и сојузните организации се должни, во рамките на своите права и должности, да ги пропишат и преземат мерките утврдени со Резолуцијата и да ги иницираат активностите важни за нејзино спроведување.

Сојузниот извршен совет е должен, во соработка со надлежните републички и покраински органи, еднаш годишно да го извести Собранието на СФРЈ за спроведувањето на Резолуцијата.

8. Оваа резолуција ќе се објави во „Службен лист на СФРЈ“.

Собрание на СФРЈ

АС бр. 469
27 декември 1985 година
Белград

Претседател
на Собранието на СФРЈ,
Илијаз Куртеши, с. р.

Претседател
на Сојузниот собор,
д-р Милорад Трифуновиќ, с. р.

6.

Врз основа на член 132 став 3 од Законот за девизното работење („Службен лист на СФРЈ“, бр. 66/85), Сојузниот извршен совет донесува

ОДЛУКА

ЗА РАСПОРЕДУВАЊЕ НА ДЕВИЗИТЕ УТВРДЕНИ ЗА ПОТРЕБИТЕ НА ФЕДЕРАЦИЈАТА ЗА 1986 ГОДИНА

1. Девизите утврдени за потребите на федерацијата во Проекцијата на платниот биланс на Југославија за 1986 година во противвредност од 240.986.830.000 динари, можат да се користат за:

- 1) нестоковни плаќања во износ до 30.950.010.000 динари;
- 2) стокковни плаќања во износ до 210.036.820.000 динари;

Средствата од став 1 на оваа точка ја претставуваат динарската противвредност на девизите, пресметана по курсот од 264,53 динари за еден САД долар.

2. Со Распоредот на девизите за 1986 година, кој е отпечатен кон оваа одлука и претставува нејзин составен дел, се утврдува, во границите на износот од точка 1 став 1 на оваа одлука, најголемиот износ на девизите за одделни корисници.

3. За намирување на непредвидените и недоволно предвидените расходи на органите на федерацијата и за потребите на остварувањето на правата и должностите на федерацијата, во Распоредот на девизите за 1986 година се утврдени резервите на девизи.

Сојузниот секретар за финансии, по барањата на надлежните наредбодавачи, го одобрува користењето на резервата на девизи кои во секој поединечен случај не го надминуваат износот од 2.000.000 динари.

4. Од вкупниот износ на средствата од точка 1 на оваа одлука може да се користат 69,93% во конвертибилни девизи и 30,07% во други девизи.

Сојузниот секретар за финансии може на одделни корисници да им одобри користење на распоредените девизи со оваа одлука во поголем односно во помал процент од процентите утврдени во став 1 на оваа точка, со тоа што вкупните распоредени средства да бидат во сразмерот од став 1 на овој член.

5. Ставањето на располагање на распоредените средства на корисниците од оваа одлука се врши врз основа на образложено и документирано барање, а во согласност со годишниот план односно програма за работа.

Ставањето на располагање на средствата на корисниците на кои средствата им се распоредени во рамките на средствата на определениот сојузен орган односно сојузна организација, се врши врз основа на барањето на органот односно организацијата за финансирање на утврдените и договорените програми и работи.

6. Сојузниот секретар за финансии, по барањата на надлежните наредбодавачи, врши измени на намената и височината на средствата утврдени за нестоковни плаќања во Распоредот на девизите за 1986 година.

7. Сојузниот секретар за финансии, по барањата на надлежните наредбодавачи, врши рефундација на средствата утврдени во Распоредот на девизите за 1986 година.

8. Со девизите од точка 1 на оваа одлука можат да се вршат плаќања до 31 декември 1986 година.

9. Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Е. п. бр. 3

13 јануари 1986 година
Белград

Сојузен извршен совет

Претседател,
Милка Планиниќ, с. р.

РАСПОРЕД НА ДЕВИЗИТЕ ЗА 1986 ГОДИНА

Корисник	Динарска противвредност на девизите
а) Материјални резерви на федерацијата	
Стоковни плаќања	51.318.820.000
Вкупно:	51.318.820.000
б) Фонд на солидарноста со неврзаните земји и со земјите во развој	
Нестоковни плаќања	
– други плаќања	872.949.000
Вкупно:	872.949.000
в) Органи на федерацијата и остварување на правата и должностите на федерацијата	

Нестоковни плаќања	26.354.696.640
Стоковни плаќања	149.819.734.000
Средства на резервата	12.620.630.360
ВКУПНО:	188.795.061.000

Распоредените средства за нестоковни и стоковни плаќања се распоредуваат на следните корисници:

Реден број	Корисник	Динарска противвредност на девизите
1.	Претседателство на Социјалистичка Федеративна Република Југославија	
1)	Сопствени плаќања	
	Нестоковни плаќања	
	– службени патувања	37.934.000
	– други плаќања	2.115.000
	Стоковни плаќања	40.049.000
	Стоковни плаќања	4.630.000
2)	За потреби на Службата за репрезентативни објекти на Претседателството на СФРЈ	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	265.000
	Стоковни плаќања	4.630.000
3)	За потреби на Меморијалниот центар „Јосип Броз Тито“	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	973.000
	Стоковни плаќања	5.500.000
	Вкупно:	56.047.000
2.	Собрание на СФРЈ	
	Нестоковни плаќања	
	– службени патувања	22.856.000
	– котизации	6.593.000
	– други плаќања	132.000
	Стоковни плаќања	29.581.000
	Стоковни плаќања	58.692.000
	Вкупно:	88.273.000
3.	Совет на федерацијата	
	Нестоковни плаќања	
	– службени патувања	63.000
	Вкупно:	63.000
4.	Сојузен извршен совет	
1)	Сопствени плаќања	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	98.526.000
	– котизации	498.850.000
	– други плаќања	2.650.000
	Стоковни плаќања	600.026.000
	Стоковни плаќања	25.130.000
2)	За потреби на Службата за одбранбени подготовки на Сојузниот извршен совет	
	Стоковни плаќања	3.000.000
	Вкупно:	628.156.000

5.	Уставен суд на Југославија	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	671.000
	Вкупно:	671.000
6.	Сојузен суд	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	385.000
	Вкупно:	385.000
7.	Сојузно јавно обвинителство	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	866.000
	Вкупно:	866.000
8.	Сојузно јавно правобранителство	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	693.000
	Вкупно:	693.000
9.	Сојузен секретаријат за надворешни работи	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	136.500.000
	– претставништва	13.708.000.000
	– котизации	916.308.000
	– други плаќања	93.141.000
	Стоковни плаќања	14.853.949.000
	Стоковни плаќања	182.300.000
	Вкупно:	15.036.249.000
10.	Сојузен секретаријат за народна одбрана	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	164.084.000
	– претставништва	446.070.000
	– котизации	8.316.000
	– лекувања во странство	62.551.000
	– специјализации	532.083.000
	– други плаќања	12.844.000
	Стоковни плаќања	1.225.948.000
	Стоковни плаќања	138.976.692.000
	Вкупно:	140.202.640.000
11.	Сојузен секретаријат за внатрешни работи	
1)	Сопствени плаќања	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	52.280.000
	– котизации	21.428.000
	– специјализации	8.547.000
	– други плаќања	213.676.000
	Стоковни плаќања	295.931.000
	Стоковни плаќања	569.800.000
2)	За потребите на Институтот за безбедност	
	Нестоковни плаќања:	
	– службени патувања	11.400.000
	– котизации	1.425.000
	– специјализации	847.000
	– други плаќања	14.245.000
	Стоковни плаќања	27.917.000
	Стоковни плаќања	89.067.000
3)	За потребите на Југословенскиот совет за безбедност на сообраќајот	

Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	641.000	
– котизации	613.000	1,254.000
Вкупно:		983,969.000
12. Сојузен секретаријат за финансии		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	7,450.000	
– котизации	506,071.000	
– трансфер на наследства и алиментации	56,980.000	
– други плаќања	2,471,741.000	3,042,242.000
Вкупно:		3,042,242.000
13. Сојузен секретаријат за надворешна трговија		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	8,328.000	
– котизации	145,385.000	
– други плаќања	1,567.000	155,280.000
Вкупно:		155,280.000
14. Сојузен секретаријат за пазар и општи стопански работи		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	627.000	
– котизации	21,808.000	
– други плаќања	265.000	22,700.000
Вкупно:		22,700.000
15. Сојузен секретаријат за правосудство и организација на сојузната управа		
1) Сопствени плаќања		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	2,147.000	
– специјализација	1,002.000	
– други плаќања	794.000	3,943.000
2) За потребите на Заводот за информатика на сојузните органи		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	127.000	
– специјализација	1,200.000	1,327.000
Стоковни плаќања		39,680.000
3) За потребите на Заводот за унапредување на сојузната управа		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	192.000	
– котизации	1,093.000	1,285.000
Вкупно:		46,235.000
16. Сојузен секретаријат за информации		
1) Сопствени плаќања		

Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	9,462.000	
– други плаќања	13,798.000	23,260.000
Стоковни плаќања		15,524.000
2) За потребите на Радио-Југославија		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања		1,500.000
Стоковни плаќања		403,106.000
3) За потребите на Југословенската радиотелевизија		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	10,598.000	
– котизации	190,726.000	
– други плаќања	166,762.000	368,086.000
Стоковни плаќања		22,610.000
4) За потребите на Новинската агенција „Танјуг“		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	15,759.000	
– дописништва	508,438.000	
– котизации	3,798.000	
– други плаќања	279,134.000	807,129.000
Стоковни плаќања		147,920.000
5) За потребите на Филмски новости		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	1,090.000	
– котизации	655.000	1,745.000
Стоковни плаќања		56,700.000
Вкупно:		1,847,580.000
17. Сојузен комитет за законодавство		
1) Сопствени плаќања		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања		842.000
2) За потребите на Новинската установа „Службен лист на СФРЈ“		
Стоковни плаќања		46,050.000
Вкупно:		46,892.000
18. Сојузен комитет за енергетика и индустрија		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	3,031.000	
– котизации	155,356.000	158,387.000
Вкупно:		158,387.000
19. Сојузен комитет за земјоделство		
Нестоковни плаќања:		
– службени патувања	4,242.000	
– котизации	9,117.000	
– други плаќања	26,453.000	39,812.000
Вкупно:		39,812.000

20. Сојузен комитет за сообраќај и врски			4) За потребите на Сојузот на заедниците за пензиско и инвалидско осигурување на Југославија		
1) Сопствени плаќања			Нестоковни плаќања:		
- службени патувања			- службени патувања		
	3,419.000			521.000	
- котизации			- котизации		
	146,025.000	149,444.000		8,164.000	
2) За потребите на Установата за одржување на поморските пловни патишта			- пензии		
Стоковни плаќања				1,931,202.000	1,939,887.000
3) За потребите на Установата за одржување на внатрешните пловни патишта			Вкупно:		
Нестоковни плаќања:					3,001,976.000
- службени патувања			22. Сојузно биро за работи на вработувањето		
	587.000		Нестоковни плаќања:		
- котизации			- службени патувања		
	295.000	882.000			
Стоковни плаќања			Вкупно:		
4) За потребите на Југословенскиот регистар на бродови					2,392.000
Нестоковни плаќања:			23. Сојузен комитет за прашања на борците и воените инвалиди		
- службени патувања			Нестоковни плаќања:		
	1,296.000		- службени патувања		
- други плаќања				427.000	
	8,789.000	10,085.000	- инвалиднина		
Стоковни плаќања				331,585.000	
5) За потребите на Геоманетскиот институт			- други плаќања		
Нестоковни плаќања:				31,496.000	363,508.000
- службени патувања			Вкупно:		
	400.000				363,508.000
- специјализации			24. Сојузна управа за царини		
	952.000	1,352.000	Нестоковни плаќања:		
Стоковни плаќања			- службени патувања		
		10,672.000		1,768.000	
Вкупно:			- котизации		
		362,550.000		8,383.000	10,151.000
21. Сојузен комитет за труд, здравство и социјална заштита			Стоковни плаќања		
1) Сопствени плаќања					253,473.000
Нестоковни плаќања:			Вкупно:		
- службени патувања					263,624.000
	4,120.000		25. Сојузна управа за контрола на летањето		
- котизации			Нестоковни плаќања:		
	449,183.000	453,303.000	- службени патувања		
2) За потребите на Сојузниот завод за здравствена заштита				1,969.000	
Нестоковни плаќања:			- специјализации		
- службени патувања				8,960.000	
		258.000	- други плаќања		
3) За потребите на Сојузот на заедниците на здравственото осигурање и здравството на Југославија				53,937.000	64,866.000
Нестоковни плаќања:			Стоковни плаќања		
- службени патувања					1,759,896.000
	110.000		Вкупно:		
- здравствена заштита					1,824,762.000
	608,418.000	608,528.000	26. Сојузна управа за радиоврски		
			Нестоковни плаќања:		
			- службени патувања		
				4,118.000	
			- котизации		
				2,198.000	
			- други плаќања		
				3,296.000	9,612.000
			Стоковни плаќања		
					47,635.000
			Вкупно:		
					57,247.000
			27. Сојузен девизен инспекторат		
			Нестоковни плаќања:		
			- службени патувања		
					2,020.000
			Вкупно:		
					2,020.000
			28. Сојузен воздухопловен инспекторат		
			Нестоковни плаќања:		
			- службени патувања		
				2,422.000	
			- други плаќања		
				1,510.000	3,932.000
			Стоковни плаќања		
					1,598.000
			Вкупно:		
					5,530.000
			29. Сојузен завод за општествено планирање		
			Нестоковни плаќања:		
			- службени патувања		
					2,245.000
			Вкупно:		
					2,245.000

30. Сојузен завод за меѓународна научна, просветно-културна и техничка соработка			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	12,402.000		
- котизации	121,222.000		
- други плаќања	129,272.000	262,896.000	
Вкупно:			262,896.000
31. Сојузен завод за статистика			
Нестоковни плаќања:	2,123.000		
- котизации	176.000	2,299.000	
Стоковни плаќања		725,341.000	
Вкупно:			727,640.000
32. Сојузен хидрометеоролошки завод			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	1,004.000		
- котизации	65,000.000		
- други плаќања	1,281.000	67,285.000	
Стоковни плаќања		132,001.000	
Вкупно:			199,286.000
33. Сојузен завод за стандардизација			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	3,419.000		
- котизации	22,892.000		
- други плаќања	703.000	27,014.000	
Стоковни плаќања		17,940.000	
Вкупно:			44,954.000
34. Сојузен завод за патенти			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	674.000		
- други плаќања	6,416.000	7,090.000	
Стоковни плаќања		678.000	
Вкупно:			7,768.000
35. Сојузен завод за мерни и скапоцени метали			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	1,044.000		
- котизации	6,269.000		
- други плаќања	932.000	8,245.000	
Стоковни плаќања		62,145.000	
Вкупно:			70,390.000
36. Сојузен геолошки завод			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања		967.00	
Вкупно:			967.000
37. Архив на Југославија			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	1,145.000		
- котизации	338.000		
- други плаќања	689.000	2,172.000	
Стоковни плаќања		3,214.000	
Вкупно:			5,386.000
38. Сојузна дирекција за стоковни резерви			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	1,323.000		
- други плаќања	185.000	1,508.000	
Вкупно:			1,508.000

39. Сервис за давање услуги за потребите на репрезентација на сојузните органи			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања		1,219.000	
Стоковни плаќања		39,333.000	
Вкупно:			40,552.000
40. Автосервис на сојузните органи			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	4,429.000		
- други плаќања	138,711.000	143,140.000	
Стоковни плаќања		25,504.000	
Вкупно:			168,644.000
41. Сервис за финансиско-материјални работи на сојузните органи на управата и на сојузните организации			
Стоковни плаќања		2,709.000	
Вкупно:			2,709.000
42. Сервис за биротехнички работи на сојузните органи на управата и на сојузните организации			
Стоковни плаќања		51,729.000	
Вкупно:			51,729.000
43. Управа на деловните згради на сојузните органи			
Нестоковни плаќања:			
Стоковни плаќања		18,155.000	
Вкупно:			18,155.000
44. Автосервис на сојузните органи			
Стоковни плаќања		11,635.000	
Вкупно:			11,635.000
45. Служба за работи на преведувањето			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања	735.000		
- специјализации	1,145.000	1,880.000	
Стоковни плаќања		4,702.000	
Вкупно:			6,582.000
46. Фонд на федерацијата за кредитирање на побрзот развој на стопански недоволно развиените републики и автономни покраини			
Нестоковни плаќања:			
- службени патувања		191.000	
Вкупно:			191.000
47. Претседателство на Централниот комитет на Сојузот на комунистите на Југославија			
1) Сопствени плаќања			
Нестоковни плаќања:			

– службени патувања			4,973.000	
– други плаќања			108,752.000	113,725.000
Стоковни плаќања				3,271.000
2) За потребите на Новинско-издавачкото претпријатие „Комунист“				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			2,944.000	
– други плаќања			7,716.000	10,660.000
Стоковни плаќања				93.000
3) За потребите на Управата на зградата на ЦК на СКЈ и СК на СКС				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			130.000	
– други плаќања			452.000	582.000
Стоковни плаќања				39,396.000
Вкупно:				167,727.000
48. Сојузна конференција на Социјалистичкиот сојуз на работниот народ на Југославија				
1) Сопствени плаќања				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			14,121.140	
– котизации			2,593.000	
– други плаќања			39,679.000	56,393.140
2) За потребите на Новинско-издавачкото и графичкото претпријатие „Борба“				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			17,094.000	
– дописништва			36,310.000	53,404.00
Стоковни плаќања				176,439.000
Вкупно:				286,236.000
49. Претседателството на Конференцијата на Сојузот на социјалистичката младина на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			12,820.500	
– котизации			5,634.000	
други плаќања			11,538.000	29,882.500
Стоковни плаќања				2,895.000
Вкупно:				32,887.500
50. Сојуз на здруженијата на борците од Народноослободителната војна на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			5,444.000	
– котизации			303.000	5,747.000
Вкупно:				5,747.000
51. Совет на Сојузот на синдикатите на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			16,872.000	
– котизации			6,410.000	
– други плаќања			16,208.000	39,490.000
Вкупно:				39,490.000
52. Претседателство на Црвениот крст на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			4,285.000	
– котизации			11,507.000	
– други плаќања			27,531.000	43,323.000
Вкупно:				43,323.000
53. Југословенска лига за мир, независност и рамноправност на народите				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			2,262.000	
– котизации			453.000	2,715.000
Вкупно:				2,715.000
54. Сојуз на здруженијата за Обединетите нации на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			679.000	
– котизации			202.000	881.000
Вкупно:				881.000
55. Сојуз за физичка култура на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			57,887.000	
– котизации			20,242.000	78,129.000
Стоковни плаќања				31,460.000
Вкупно:				109,589.000
56. Народна техника – Сојуз на организации-те за техничка култура на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			2,584.000	
– котизации			3,191.000	5,775.000
Вкупно:				5,775.000
57. Противпожарен сојуз на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			997.000	
– котизации			427.000	1,424.000
Вкупно:				1,424.000
58. Служба за општествено книговодство на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			4,547.000	
– котизации			1,235.000	
– специјализации			4,893.000	
– други плаќања			1,608.000	12,283.000
Стоковни плаќања				2,884,167.000
Вкупно:				2,896,450.000
59. Народна банка на Југославија				
Нестоковни плаќања:				
– службени патувања			11,967.000	
– котизации			135.000	

- специјализаци	4,258.000	
- други плаќања	29.333.000	45,693.000
Стоковни плаќања		2.672,507.000
Вкупно:		2.718,200.000

7.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ДОПОЛНЕНИЕ НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ВЕШТАЧКИ ГУБРИЊА**

Член 1

Во Правилникот за југословенскиот стандард за вештачки губриња („Службен лист на СФРЈ”, бр. 58/85) во член 1 по зборовите: „Карбамид (уреа)” се става точка и се додаваат зборовите: „Технички услови”.

Член 2

Овој правилник влегува во сила на 1 февруари 1986 година.

Бр. 07-4642/2
3 декември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

8.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА АЗБЕСТНО-ЦЕМЕНТНИ ПРОИЗВОДИ**

Член 1

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи југословенскиот стандард кој го има следниот назив и ознака:

Азбестно-цементни производи — — — JUS B.C4.010 донесен со Решението за југословенските стандарди за азбестно-цементни производи, за набавка и испитување на азбестно-цементни цевки на притисок („Службен лист на СФРЈ”, бр. 7/57).

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5944/1
18 декември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

9.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ПРЕСТАНОК НА ВАЖЕЊЕТО НА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ПРОИЗВОДИ ОД ОВОШЈЕ И ЗЕЛЕНЧУК**

Член 1

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Решението за југословенските стандарди за производи од овошје и зеленчук („Службен лист на СФРЈ”, бр. 5/74).

Член 2

Овој правилник влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-6030/1
24 декември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

10.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ИЗМЕНА НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ГРЛА ЗА СИЈАЛИЦИ СО НАВОЈ**

Член 1

Во Правилникот за југословенските стандарди за грла за сијалици со навој („Службен лист на СФРЈ”, бр. 58/85) во член 1 точка 2 се менува и гласи:

„2. Подножје за испитување на грла за сијалици со навој. Главни мерни — — — JUS N.E3.009”.

Точка 4 се менува и гласи:

„4. Гранично мерило IDE за проверка на положбата на кошулката со навој во однос на средишниот контакт на грлата E 27 — — — — — JUS N.E3.013”.

Во точка 5 во називот на југословенскиот стандард зборот: „вообичаен” се заменува со зборот: „оформен”.

Член 2

Овој правилник влегува во сила на 1 февруари 1986 година.

Бр. 07-4636/2
3 декември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

11.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА КОНТЕЈНЕРИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за контејнери, кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) Контејнери за превоз на товари.
Термини и дефиниции — — — — —	JUS Z.M0.030
2) Контејнери од серијата 1. Класификација, надворешни мери и најголеми бруто-маси — — — — —	JUS Z.M1.011
3) Контејнери за превоз на товари.
Кодирање, идентификација и означување — — — — —	JUS Z.M1.040
4) Контејнери од серијата 1. Аголни плочки. Технички услови — — — — —	JUS Z.M8.115

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Освен југословенските стандарди JUS Z.M0.030 и JUS Z.M1.040, чие применување не е задолжително, југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на контејнери што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важат југословенските стандарди, кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) ISO – Контејнери. Терминологија — — —	JUS M.Z2.353
2) Означување на контејнери — — —	JUS Z.M1.040
3) Контејнери од серијата 1. Обележување — — — — —	JUS Z.M1.041
- донесени со Правилникот за југословенските стандарди за контејнери („Службен лист на СФРЈ”, бр. 42/79).

Член 5

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Правилникот за југословенските стандарди за контејнери („Службен лист на СФРЈ”, бр. 52/78).

Член 6

Овој правилник влегува во сила на 1 јануари 1986 година.

Бр. 07-5347/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

12.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ГУМА, КАУЧУК И МЕШАНИЦИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за гума, каучук и мешаници, кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) Каучук. Изопрен-каучук (IR), типови полимеризирани во раствор. Испитна рецептура за оцена на вулканизационите карактеристики — — — — —	JUS G.C1.074
2) Каучук. Бутадиен-каучук (BR), типови полимеризирани во раствор. Испитна рецептура за оцена на вулканизационите карактеристики — — — — —	JUS G.C1.075
3) Каучук. Хлоропрен-каучук (CR), типови за општа употреба. Испитување — — — — —	JUS G.C1.076
4) Каучук. Акрилонитрил-бутадиен-каучук (NBR). Испитна рецептура за оцена на вулканизационите карактеристики — — — — —	JUS G.C1.078
5) Гума, каучук и мешаници. Определување на вискозноста по Муниј (Mooney) — — — — —	JUS G.S2.116

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Применувањето на југословенските стандарди JUS G.C1.074, JUS G.C1.075, JUS G.C1.076 и JUS G.C1.078 од член 1 на овој правилник не е задолжително.

Југословенскиот стандард JUS G.S2.116 од член 1 на овој правилник е задолжителен во целост, а ќе се применува на гума, каучук и мешаници што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Решението за југословенските стандарди од областа на испитувањето на каучук и гума („Службен лист на СФРЈ”, бр. 18/73).

Член 5

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5384/1
12 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

13.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЕЛЕКТРИЧНИ УРЕДИ ЗА МОТОРНИ ВОЗИЛА****Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за електрични уреди за моторни возила кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Електрични уреди за моторна возила. Рачна светилка — — — — — JUS N.P2.081
- 2) Електрични уреди за моторна возила. Двополюс втакнувач и приклучница. Облик и мери — — — — — JUS N.P2.082
- 3) Електрични уреди за моторни возила. Поставување на електричните уреди за врска помеѓу влечното и влеченото возила — — — — — JUS N.P6.255

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на електрични уреди на моторни возила што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важат југословенските стандарди што ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Електрични уреди за моторни возила. Рачна ламба — — — — — JUS N.P2.081
 - 2) Електрични уреди за моторна возила. Втакнувач и приклучница за рачна ламба JUS N.P2.081 — — — — — JUS N.P2.082
- донесени со Решението за југословенските стандарди за специјален алат и прибор за моторни возила („Службен лист на СФРЈ”, бр. 47/63).

Член 5

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5332/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

14.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА РУДИ И КОНЦЕНТРАТИ****Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат југословенските

стандарди за руди и концентрати кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Руди и концентрати. Оловен концентрат. Класификација и технички услови — — — — — JUS B.G3.102
- 2) Руди и концентрати. Цинков концентрат. Определување на содржината на цинк. Волуметриски метод — — — — — JUS B.G8.350
- 3) Руди и концентрати. Оловен концентрат. Определување на содржината на цинк. Волуметриски метод — — — — — JUS B.G8.406

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на руди и концентрати што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи југословенскиот стандард што го има следниот назив и ознака:

Цинков концентрат. Методи на хемиски испитувања. Определување на цинк — — JUS B.G8.350
донесен со Решението за југословенските стандарди за цинкови руди („Службен лист на СФРЈ”, бр. 24/75).

Член 5

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5344/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

15.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА НЕМЕТАЛНИ МИНЕРАЛНИ СУРОВИНИ****Член 1**

Со овој правилник се пропишува југословенскиот стандард за неметални минерални сировини, кој го има следниот назив и ознака:

Неметални минерални сировини. Су-
ров перлит. Класификација и технички ус-
лови — — — — — JUS B.F1.060

Член 2

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник претставува составен дел на овој правилник, а се објавува во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е задолжителен во целост, а ќе се применува на нематални минерални сировини што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на 30 дена од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 07-5342/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

16.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ВОЛНА И ТЕКСТИЛ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за волна и текстил, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Волна. Заштита од инсекти - молци. Метод А — — — — — JUS F.A1.021
- 2) Текстил за заштитна облека. Отпорност спрема дејството на киселини — — — — — JUS F.A1.031
- 3) Текстил во здравството. Болнички покривки - кебиња. Технички услови — — — — — JUS F.G2.402
- 4) Текстил во здравството. Болнички пешкири. Технички услови — — — — — JUS F.G2.403
- 5) Текстил. Текстилни подни протирки. Испитување на однесувањето при горење со таблета — — — — — JUS F.S2.037

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на волна и текстил што ќе се произведат, односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на шест месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 07-5345/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

17.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА КАБЕЛСКИ ПРИБОР

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за кабелски прибор, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Кабелски прибор. Делови за изработка на пресувани споеви во електроенергетските кабелски мрежи. Технички услови — — — — — JUS N.F4.101
- 2) Кабелски прибор. Кабелски стезалки за изработка на разделни споеви во електроенергетските мрежи со номинален напон до 1000 V. Технички услови — — — — — JUS N.F4.106

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на кабелски прибор што ќе се произведе односно увезе од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 07-5331/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

18.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ЧИСТИ ХЕМИКАЛИИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за чисти хемикалии, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Технички услови — — — — — JUS H.G2.091
- 2) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Определување на содржината на калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Комплексометрички метод — — — — — JUS H.G8.218

3) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Определување на содржината на материјал не растворливи во вода. Гравиметриски метод — —

JUS H.G8.219

4) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Определување на содржината на хлорид. Турбидиметриски метод — — — — —

JUS H.G8.220

5) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Определување на содржината на вкупниот азот. Колориметриски метод — — — — —

JUS H.G8.221

6) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Определување на содржината на железо. Колориметриски метод — — — — —

JUS H.G8.222

7) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Определување на содржината на тешки метали (како Pb). Колориметриски метод — — — — —

JUS H.G8.223

8) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Определување на содржината на арсен. Фотометриски метод — — — — —

JUS H.G8.224

9) Чисти хемикалии. Калиум-алуминиум-сулфат-додекахидрат. Определување на содржината на натриум. Метод на емисиона спектрофотометрија со пламен

JUS H.G8.225

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на чисти хемикалии што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 07-5333/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Букашин Драгоевиќ, с. р.

19.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА РАДИОКОМУНИКАЦИИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за радиокомуникации, кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) Радиокомуникации. Методи за мерење. Радиоприемници за различни видови емисија. Радиофреквенциски мерења за АМ емисија. Заостанати излези сили и прескокнување на сигналот — — — — —

JUS N.N6.085

2) Радиокомуникации. Методи за мерење. Радиоприемници за различни видо-

ви емисии. Радиофреквенциски мерења за АМ емисија. Селективност при симулирани пречки — — — — —

JUS N.N6.086

3) Радиокомуникации. Методи за мерење. Радиоприемници за различни видови емисија. Радиофреквенциски мерења за АМ емисија. Филтер за обоен шум — —

JUS N.N6.087

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на радиокомуникации од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 07-5329/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Букашин Драгоевиќ, с. р.

20.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ЕНЕРГЕТСКИ КОНДЕНЗАТОРИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува југословенскиот стандард за енергетски кондензатори, кој го има следниот назив и ознака:

Енергетски кондензатори. Спрежни кондензатори и капацитивни делители — JUS. N.N3.702

Член 2

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник претставува составен дел на овој правилник, а се објавува во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Применувањето на југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник не е задолжително.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на шест месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 07-5339/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Букашин Драгоевиќ, с. р.

21.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА БЕТОН И БЕТОНСКИ ПРЕФАБРИКАТИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за бетон и бетонски префабрикати, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Бетон. Определување индексот на склерометар и на калибрациона крива — JUS U.M1.041
- 2) Бетонски префабрикати. Рабници. Технички услови — — — — — JUS. U.N2.060

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на бетон и бетонски префабрикати што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5338/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

22.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ПРОИЗВОДИ ОД ГУМА И ПЛАСТИЧНА МАСА

Член 1

Со овој правилник се пропишува југословенскиот стандард за производи од гума и пластична маса, кој го има следниот назив и ознака:

- Производи од гума и пластична маса. Црева за машини за перења алишта и машини за миење садови. Технички услови — — — — — JUS. G.C6.035

Член 2

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник претставува составен дел на овој правилник, а се објавува во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е задолжителен во целост, а ќе се применува на произ-

води од гума и пластична маса, што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5337/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

23.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА КАЛЦИУМ- КАРБОНАТНИ ПОЛНИЛА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за калциум-карбонатни полнила, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Калциум-карбонатни полнила. Калциум-карбонат за употреба во индустријата на хартија. Класификација и технички услови — — — — — JUS. B.B6.033

- 2) Калциум-карбонатни полнила. Калциум-карбонат за употреба во индустријата. Одредување на гранулометрискиот состав. Фотоседиментациска метода — — JUS B.B8.087

- 3) Калциум-карбонатни полнила. Калциум-карбонат за употреба во индустријата на хартија. Одредување на абразивноста по Валеј (Valeu) — — — — — JUS. B.B8.088

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на калциум-карбонатни полнила што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5340/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

24.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА НАФТА И НАФТЕНИ ПРОИЗВОДИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за нафта и нафтени производи, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Нафта и нафтени деривати. Определување на густина со помош на ареометар — — — — — JUS B.H8.015
- 2) Нафта и нафтени деривати. Пресметување на густина и фактор за корекција на зафатнината — — — — — JUS B.H8.016
- 3) Нафта и нафтени деривати. Мерење на температурата и определување на средна температура во садовите за транспорт и складирање — — — — — JUS B.H8.017

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник претставуваат составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на нафта и нафтени производи што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5336/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

25.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ВЕШТАЧКИ ГУБРИЊА

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за вештачки губриња, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Вештачки губриња. Суперфосфат во прав. Технички услови — — — — — JUS H.B4.020
- 2) Вештачки губриња. Суперфосфат гранулиран, сушен. Технички услови — — — — — JUS H.B4.021
- 3) Вештачки губриња. Суперфосфат гранулиран, несушен. Технички услови — — — — — JUS H.B4.022
- 4) Вештачки губриња. Мешани губриња, гранулирани. Технички услови — — — — — JUS H.B4.035
- 5) Вештачки губриња. Комплексни губриња со фосфорна компонента растворлива во вода. Технички услови — — — — — JUS H.B4.036

6) Вештачки губриња. Комплексни губриња со фосфорна компонента растворлива во 2%-тна лимонска киселина. Технички услови — — — — — JUS H.B4.037

7) Вештачки губриња. Трострук суперфосфат во прав. Технички услови — — — — — JUS H.B4.039

8) Вештачки губриња. Трострук суперфосфат гранулиран, сушен. Технички услови — — — — — JUS H.B4.040

9) Вештачки губриња. Моноамониум фосфат (МАР). Технички услови — — — — — JUS H.B4.041

10) Вештачки губриња. Определување на содржината на калциум. Гравиметриска метода — — — — — JUS H.B8.295

11) Вештачки губриња. Определување на содржината на калциум. Пламенофотометриска метода — — — — — JUS H.B8.294

12) Вештачки губриња. Определување на содржината на слободна фосфорна киселина. Волуметриска метода — — — — — JUS H.B8.295

13) Вештачки губриња. Определување на содржината на влага. Гравиметриска метода — — — — — JUS H.B8.296

14) Вештачки губриња. Определување на механичката цврстина на гранулите — — — — — JUS H.B8.297

15) Вештачки губриња. Определување на гранулометрискиот состав — — — — — JUS H.B8.298

16) Вештачки губриња. Определување на содржината на вода. Метода по Карл Фишер — — — — — JUS H.B8.299

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на вештачки губриња што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важат југословенските стандарди кои ги имаат следните називи и ознаки:

1) Вештачки губриња. Суперфосфат, гранулиран, несушен. Услови на квалитетот — — — — — JUS H.B4.022
донесен со Решението за југословенските стандарди од областа на производството на вештачки губриња („Службен лист на СФРЈ”, бр. 47/72)

2) Вештачки губриња. — Мешани губриња, гранулирани — — — — — JUS H.B4.035
донесен со Решението за југословенските стандарди од областа на производството на вештачки губриња („Службен лист на СФРЈ”, бр. 58/74).

Член 5

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Решението за југословенските стандарди од областа на вештачките губриња („Службен лист на СФРЈ”, бр. 37/70) и Решението за југословенските стандарди од областа на производството на вештачки губриња („Службен лист на СФРЈ”, бр. 18/72).

Член 6

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр.07-5335/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

26.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ОГНООТПОРЕН МАТЕРИЈАЛ

Член 1

Со овој правилник се пропишува југословенскиот стандард за огноотпорен материјал, кој го има следниот назив и ознака:

Огноотпорен материјал. Општи технички услови и испитување на обликот, мерите, изгледот, звукот и структурата на пресеко — — — — — JUS B.D8.150

Член 2

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е составен дел на овој правилник, а се објавува во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е задолжителен во целост, а ќе се применува на огноотпорен материјал што ќе се произведе односно увезе од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи југословенскиот стандард, кој го има следниот назив и ознака:

Огноотпорен материјал. Општи и технички услови и испитување на обликот, мерите, изгледот, звукот и структурата на пресеко — — — — — JUS B.D8.150 донесен со Правилникот за југословенските стандарди за огноотпорен материјал („Службен лист на СФРЈ”, бр. 63/81).

Член 5

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5341/1

8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

27.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА КАМЕН АГРЕГАТ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за камен агрегат, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Камен агрегат. Определување на зафатнинската маса во растресита и збие-на состојба — — — — — JUS B.B8.030
- 2) Камен агрегат. Определување на лесни честички — — — — — JUS B.B8.034
- 3) Камен агрегат. Определување на слаби зрна — — — — — JUS B.B8.037

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на камен агрегат што ќе се произведе односно увезе од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престануваат да важат Решението за југословенските стандарди од областа на градежништвото („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 8/62), Решението за југословенските стандарди од областа на градежништвото („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 32/62) и Решението за југословенските стандарди од областа на градежништвото („Службен лист на ФНРЈ”, бр. 53/62).

Член 5

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5343/1

8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

28.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК

ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА ИЗОЛИРАНИ СПРОВОДНИЦИ И КАБЛИ

Член 1

Со овој правилник се пропишува југословенскиот стандард за изолирани спроводници и кабли, кој го има следниот назив и ознака:

Електроенергетика. Испитување на изолираните спроводници и кабли. Испитување на миграцијата — — — — — JUS N.CO.046

Член 2

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е составен дел на овој правилник, а се објавува во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е задолжителен во целост, а ќе се применува на изолирани спроводници и кабли што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5330/1

8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

29.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА КОЧНИ ТЕЧНОСТИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за кочни течности, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- Кочни течности (течности за хидраулични преносни механизми на системот за кочење на моторни возила). Технички услови — — — — — JUS H.Z2.100
- 2) Референтни материјали за испитување на кочни течности. Цртеж на стандардните контрастни линии — — — — — JUS H.Z2.108
- 3) Референтни материјали за испитување на кочни течности. Затиначки капички за кочни цилиндри — — — — — JUS H.Z2.110
4. Референтни материјали за испитување на кочни течности. Базна кочна течност за испитување на компатибилноста — — — — — JUS H.Z2.120
- 5) Референтни материјали за испитување на кочни течности. Метални материјали за испитување на корозија — — — — — JUS H.Z2.130
- 6) Испитување на кочни течности. Земале на мостри — — — — — JUS H.Z2.061
- 7) Испитување на кочни течности. Определување на точката на вриењето со рамнотежен рефлукс — — — — — JUS H.Z2.062
- 8) Испитување на кочни течности. Определување на влажната точка на вриењето со рамнотежен рефлукс — — — — — JUS H.Z8.063
- 9) Испитување на кочни течности. Определување на pH-вредноста — — — — — JUS H.Z8.064
- 10) Испитување на кочни течности. Определување на стабилноста на повишена температура — — — — — JUS H.Z8.065
- 11) Испитување на кочни течности. Определување на хемиската стабилност — — — — — JUS H.Z8.066
- 12) Испитување на кочни течности. Определување на корозијата — — — — — JUS H.Z8.067
- 13) Испитување на кочни течности. Определување на течливоста и изгледот на ниски температури — — — — — JUS H.Z8.068
- 14) Испитување на кочни течности. Определување на загубите со испарување — — — — — JUS H.Z8.069
- 15) Испитување на кочни течности. Определување на подносливоста на вода — — — — — JUS H.Z8.070
- 16) Испитување на кочни течности. Определување на компатибилноста — — — — — JUS H.Z8.071
- 17) Испитување на кочни течности. Определување на отпорноста спрема оксидација — — — — — JUS H.Z8.072
- 18) Испитување на кочни течности. Определување на влијанието врз гумата — — — — — JUS H.Z8.073
- 19) Испитување на кочни течности. Определување на однесувањето во стимулациони услови — — — — — JUS H.Z8.074

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Освен југословенските стандарди JUS H.Z2.108, JUS H.Z2.110, JUS H.Z2.120 и JUS H.Z2.130, чие применување не е задолжително, југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на кочни течности што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на овој правилник.

Член 4

Со денот на влегувањето во сила на овој правилник престанува да важи Решението за југословенските стандарди за разни производи од областа на хемиската индустрија („Службен лист на СФРЈ”, бр. 18/73).

Член 5

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5346/1
8 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевкиќ, с. р.

30.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ИСПИТУ- ВАЊЕ НА ПЕСТИЦИДИ

Член 1

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за испитување на пестициди, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Испитување на пестициди. Определување на содржината на материи нерастворливи во вода — — — — — JUS H.P8.509
- 2) Испитување на пестициди. Определување на содржината на груби честички нерастворливи во вода — — — — — JUS H.P8.510
- 3) Испитување на пестициди. Определување на содржината на материи нерастворливи во водени пестицидни раствори — — — — — JUS H.P8.511
- 4) Испитување на пестициди. Определување на содржината на материи нерастворливи во неводени пестицидни раствори — — — — — JUS H.P8.512.

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Применувањето на југословенските стандарди од член 1 на овој правилник не е задолжително.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5616/1
27 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевкиќ, с. р.

31.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИОТ СТАНДАРД ЗА КОДОВИ ЗА ПРЕТСТАВУВАЊЕ НА ВАЛУТИТЕ И ПАРИТЕ****Член 1**

Со овој правилник се пропишува југословенскиот стандард за кодови за претставување на валутите и парите, кој го има следниот назив и ознака:

Кодови за претставување на валутите и парите — — — — — JUS I.B8.002.

Член 2

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е составен дел на овој правилник, а се објавува во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенскиот стандард од член 1 на овој правилник е задолжителен во целост, а ќе се применува на кодови за претставување на валутите и парите од денот на влегувањето на овој правилник во сила.

Член 4

Овој правилник влегува во сила на 1 јули 1986 година.

Бр. 07-5618/1
27 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

32.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА УРЕДИ ЗА ГРЕЕЊЕ****Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за уреди за греење, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Уреди за греење. Топлотна моќност на грејните тела — — — — — JUS M.E6.070
- 2) Уреди за греење. Пресметување на топлотната моќност на грејните тела за двоцевен систем на греење — — — — — JUS M.E6.071.

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на уреди за греење што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето на овој правилник во сила.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5615/1
27 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

33.

Врз основа на член 22 став 2 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација пропишува

ПРАВИЛНИК**ЗА ЈУГОСЛОВЕНСКИТЕ СТАНДАРДИ ЗА ИЗОЛАЦИОНИ АПАРАТИ ЗА ЗАШТИТА НА ОРГАНИТЕ ЗА ДИШЕЊЕ****Член 1**

Со овој правилник се пропишуваат југословенските стандарди за изолациони апарати за заштита на органите за дишење, кои ги имаат следните називи и ознаки:

- 1) Заштита на органите за дишење. Изолационен апарат со кислород. Технички услови и методи на испитување — — — — — JUS Z.B1.005
- 2) Заштита на органите за дишење. Изолационен апарат (самоспасител) со компримиран кислород. Технички услови и методи на испитување — — — — — JUS Z.B1.130
- 3) Заштита на органите за дишење. Изолационен апарат (самоспасител) со хемиски врзан кислород. Технички услови и методи на испитување — — — — — JUS Z.B1.140.

Член 2

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се составен дел на овој правилник, а се објавуваат во посебно издание на Сојузниот завод за стандардизација.

Член 3

Југословенските стандарди од член 1 на овој правилник се задолжителни во целост, а ќе се применуваат на изолациони апарати за заштита на органите за дишење, што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето на овој правилник во сила.

Член 4

Овој правилник влегува во сила по истекот на три месеци од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ”.

Бр. 07-5617/1
27 ноември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с.р.

34.

Врз основа на чл. 43 и 52 од Законот за стандардизацијата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 38/77 и 11/80), директорот на Сојузниот завод за стандардизација издава

НАРЕДБА

ЗА ОПРЕДЕЛУВАЊЕ НА СРЕДСТВАТА ЗА ЗАТВОРАЊЕ НА ОТВОРИТЕ ЗА ДВИЖЕЊЕ ВО ЗАСОЛНИШТАТА И ВО ДВОНАМЕНСКИТЕ ОБЈЕКТИ КОИ МОЖАТ ДА СЕ ПУШТААТ ВО ПРОМЕТ САМО АКО СЕ СНАБДЕНИ СО ГАРАНТЕН ЛИСТ И СО ТЕХНИЧКО УПАТСТВО И ЗА НАЈМАЛОТО ТРАЕЊЕ НА ГАРАНТНИОТ РОК И РОКОТ НА ОБЕЗБЕДНО СЕРВИСИРАЊЕ ЗА ТИЕ СРЕДСТВА

1. Средствата за затворање на отворите за движење во засолништата и во двонаменските објекти кои, во смисла на член 43 став 2 и член 51 од Законот за стандардизацијата, организациите на здружен труд можат да ги пуштаат во промет на југословенскиот пазар само ако се снабдени со гарантен лист и со техничко упатство и за кои мораат да бидат утврдени гарантниот рок и рокот на обезбедено сервисирање, се:

1) средствата за затворање кои непосредно се изложени на механичко, тоplotно, радијационо и хемиско дејство;

2) средствата за затворање кои посредно се изложени на механичко, тоplotно, радијационо и хемиско дејство;

3) средствата за затворање кои посредно се изложени на тоplotно и хемиско дејство;

4) средствата за затворање кои не се изложени на воени дејства.

2. Времето на траењето на гарантниот рок за средствата за затворање на отворите за движење во засолништата и во двонаменските објекти од точка 1 на ова наредба не може да биде пократко од четири години.

3. Гарантниот рок за средствата за затворање на отворите за движење во засолништата и во двонаменските објекти во точка 1 на оваа наредба почнува да тече со денот на предавањето на производот на употреба.

4. Времето на траењето на рокот на обезбедено сервисирање за средствата за затворање на отворите за движење во засолништата и во двонаменските објекти од точка 1 на оваа наредба не може да биде пократко од десет години.

5. Давателот на гаранцијата односно овластениот сервис е должен да ја изврши услугата на одржување или поправка на средствата за затворање на отворите за движење во засолништата и во двонаменските објекти од точка 1 на оваа наредба во рок од 30 дена од денот на приемот на барањето за извршување на тие услуги.

6. Оваа наредба ќе се применува врз средствата за затворање на отворите за движење во засолништата и во двонаменските објекти од точка 1 на оваа наредба што ќе се произведат односно увезат од денот на влегувањето во сила на оваа наредба.

7. Оваа наредба влегува во сила по истекот на два месеца од денот на објавувањето во („Службен лист на СФРЈ“).

Бр. 07-4342/1
13 септември 1985 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
Вукашин Драгоевиќ, с. р.

35.

Врз основа на член 14 став 1 од Законот за ревалоризација на општествените средства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/84), директорот на Сојузниот завод за стандардизација издава

НАРЕДБА

ЗА УТВРДУВАЊЕ НА ГОДИШНИТЕ ИНДЕКСИ НА ЦЕНИТЕ ЗА РЕВАЛОРИЗАЦИЈА НА ГРАДЕЖНИ ОБЈЕКТИ И ОПРЕМА

1. Годишните индекси на цените за ревалоризација на градежни објекти и опрема се утврдуваат по групите пропишани со Номенклатурата на средствата за ревалоризација, која е составен дел за Законот за ревалоризација на општествените средства („Службен лист на СФРЈ“, бр. 70/84), за периодот од 1 октомври 1984 до 30 септември 1985 година со корекција за разликата во движењето на цените до 31 декември 1985 година.

2. Годишните индекси на цените од точка 1 на оваа наредба се:

Реден број на групата	Назив на групата на градежни објекти и опрема	Годишни индекси на цените
1	2	3
1.01.	Електростопански и водостопански објекти, објекти на водоводот и канализацијата, објекти на поштенскиот, телефонскиот и телеграфскиот сообраќај и објекти на радио и телевизискиот сообраќај	176
1.02.	Патишта и други објекти на друмскиот сообраќај, објекти на луките и пристаништата и други објекти на поморскиот, речниот и езерскиот сообраќај, аеродроми и други објекти на воздушниот сообраќај	184
1.03.	Објекти за вршење на железнички сообраќај и на други сообраќај на шини	161
1.04.	Објекти за вршење дејноста на рудниците за јаглен, на рудниците за метали и на рудниците за неметали, како и објекти за експлоатација на разни материјали (глина, чакал, песок и сл.)	181
1.05.	Објекти за истражување, експлоатација, пренос и сместување на нафта и гас	181
1.06.	Згради и други градби изградени од тврд материјал	181
1.07.	Згради и други градби од метал, дрво, пластика и друг материјал, како и монтажни градби	181
2.01.	Опрема за вршење дејноста на рудниците и за преработка и доработка на руди	171
2.02.	Опрема за вршење дејноста на производство и пренос на електрична енергија, дејноста на водостопанството и дејноста на водоводот и канализацијата	166
2.03.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за истражување, производство и пренос на нафта и гас и за преработка на нафта и гас	151
2.04.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на железо и челик, за производство и преработка на бакар и за производство и преработка на олово и цинк	185
2.05.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на глинници и алуминиум и на други обоени метали	185

1	2	3	1	2	3
2.06.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на неметали минерали, соли, камен, чакал и песок	160	2.29.	Специјален и стандарден алат	180
2.07.	Машини, уреди, постројки и друга опрема во индустријата на неметали	156	2.30.	Електронски сметачи и друга опрема за управување и за собирање, пренос и обработка на податоци, како и пишувачки и сметачки (книговодствени и статистички) машини, уреди, инструменти, прибор и опрема за умножување на пишуван, печатен и цртан материјал	145
2.08.	Машини, уреди, постројки и друга опрема во металната индустрија (без машиноградба и производство на транспортни средства)	184	2.31.	Мебел, инвентар и опрема за вршење на канцелариски работи и работи за давање на финансиски, технички и деловни услуги	181
2.09.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за вршење дејноста на машиноградба и за производство на транспортни средства	178	2.32.	Предмети за уредување на простории, за загревање на простории, за чистење, одржување и вентилација на простории и за спречување и гасење пожари	183
2.10.	Машини, уреди, постројки и друга опрема во електронската индустрија	184	2.33.	Музички апарати, инструменти и прибор, ТВ и радиоапарати и уреди, магнетофони, касетофони и диктафони и опрема за рекреација и разонода	167
2.11.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за вршење дејноста на хемиска индустрија, индустрија гума и индустрија кожа и крзно	164			
2.12.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на градежен материјал	151			
2.13.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на режана граѓа и плочи, за изработка на финални производи од дрво и за производство на целулоза, дрвесина и хартија	162			
2.14.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за производство на текстилни предива, за производство на текстилни производи и за изработка на спортска опрема	161			
2.15.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за прехранбената индустрија, индустријата за производство на пијачки, индустријата за производство на добиточна храна и индустријата на тутун	177			
2.16.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за вршење графичка дејност и дејност на производство на грамофонски плочи и звучни касети	183			
2.17.	Машини, уреди, постројки и друга опрема за вршење друга (непомената) дејност од областа на индустријата	155			
2.18.	Опрема за вршење дејноста на земјоделство, шумарство и рибарство	167			
2.19.	Опрема за вршење дејноста на градежништво	179			
2.20.	Опрема за вршење дејноста на трговија, угостителство, туризам, занаетлики и лични услуги, комунални услуги и уредување на просторот и домување	183			
2.21.	Опрема за вршење на железнички сообраќај и на друг сообраќај на шини	182			
2.22.	Опрема за превоз на патиштата	165			
2.23.	Опрема за превоз на води (во поморскиот, речниот и езерскиот сообраќај)	172			
2.24.	Опрема за вршење дејноста на превоз во воздушниот сообраќај и опрема за аеродроми	172			
2.25.	Опрема за поштенски, телеграфски и телефонски сообраќај и опрема за ТВ и радиосообраќај	186			
2.26.	Медицински уреди, апарати, инструменти и прибори и друга опрема за вршење дејноста на здравствена и социјална заштита	189			
2.27.	Опрема за лаборатории, школски училила и школски мебел и опрема за вршење дејноста на култура, уметност и информации	180			
2.28.	Мерни апарати, уреди и инструменти и контролни апарати, уреди и инструменти	184			

3. Оваа наредба влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

260 Бр. 110/1
10 јануари 1986 година
Белград

Директор
на Сојузниот завод за
стандардизација,
д-р Драгутин Грунковиќ, с.р.

36.

Врз основа на член 311 од Царинскиот закон („Службен лист на СФРЈ“, бр. 10/76, 36/79, 52/79, 12/92, 61/82, 7/84 и 25/85), сојузниот секретар за финансии пропишува

УПАТСТВО

ВО КОИ СЛУЧАИ И ПОД КОИ УСЛОВИ НЕМА ДА СЕ УПЛАТУВА ОБЕЗБЕДУВАЊЕТО ОД ЧЛЕН 310 НА ЦАРИНСКИОТ ЗАКОН

1. Обезбедувањето од член 310 на Царинскиот закон нема да се уплатува за стоки што се увезуваат привремено, и тоа за:

1) стоки заради поправка;

2) стоки заради испитување, прикажување и вршење на проби, ако странскиот сопственик стоките ги дал без надомест и на определено време;

3) стоки заради излагање на меѓународни саеми, изложби и други приредби, стоки што се предмет на излагање и предмети заради уредување на саемски односно изложбени простории;

4) животни, инструменти, реквизити и други предмети, ако се наменети за одржување на културно уметнички, сортски и други приредби, односно за снимање на филмови;

5) амбалажа, товарен и заштитен прибор и сл., што се наменети за доставување или испраќање на стоки, под услов да се во странска сопственост;

6) техничка документација за потребите на организациите на здружен труд, ако е наменета за изработка на понуди за извоз на стоки и услуги;

7) основни средства, ако се наменети за меѓународни и меѓудржавни организации или меѓународни односно меѓудржавни комитети чие седиште се наоѓа на територијата на Социјалистичка Федеративна Република Југославија;

8) основни средства, ако се наменети за отстранување на непосредна опасност од епидемии, елементарни или

други непогоди односно за отстранување на непосредните последици од таквите епидемии односно непогоди;

9) машини, апарати и уреди, инструменти, алати специјални превозни средства и пловила, како и за нивни резервни делови, што не се произведуваат во Југославија, ако се наменети за истражување на нафта и гас, јаглен и минерални и неминерални сировини (метали и неметали);

10) јахти, едрилици и други пловни објекти со припадничките пливачки везови и прибор за котвење, ако се наменети за спорт и забава, а под услов привремениот увоз да го врши организација на здружен труд регистрирана за вршење на дејности на изнајмување на странски јахти, едрилици и други пловни објекти врз основа на договори склучени со странски спортски клубови и нивни сојузи, заради отстапување на странски туристи – членови на тие клубови и нивни сојузи за користење во Југославија;

11) стоки што привремено ги увезуваат физички лица, освен за стоките што привремено ги увезуваат странски државјани запишани како редовни слушатели на виши и високи школи во Југославија, вклучувајќи и трет степен на студии, странски државјани кои доаѓаат во Југославија на специјализација на факултети и институти и други научни истражувачки установи и странски државјани запишани како редовни слушатели на воени школи во Југославија.

2. Ова упатство влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен лист на СФРЈ“.

Бр. 3-73/1
8 јануари 1986 година
Белград

Сојузен секретар
за финансии,
Владо Клеменчиќ, с.р.

УСТАВЕН СУД НА ЈУГОСЛАВИЈА

ОДЛУКА

**ЗА ОЦЕНУВАЊЕ НА СПРОТИВНОСТА НА ЧЛЕН 178
СТАВ 2 ОД ЗАКОНОТ ЗА БЕЗБЕДНОСТА НА СООБРА-
КАЈОТ НА ПАТИШТАТА СО ЗАКОНОТ ЗА ОСНОВИ-
ТЕ НА БЕЗБЕДНОСТА НА СООБРАКАЈОТ НА
ПАТИШТАТА**

1. Со предлогот на овластениот предлагач на Месната заедница с. Орешани, од Скопје, пред Уставниот суд на Југославија е поведена постапка за оценување на спротивноста на член 178 став 2 од Законот за безбедноста на сообраќајот на патиштата („Службен весник на Социјалистичка Република Македонија“, бр. 21/74) со Законот за основите на безбедноста на сообраќајот на патиштата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 63/80).

Предлагачот смета дека оспорената одредба, со која е утврдена обврската за регистрирање на трактори на начинот и под условите пропишани за регистрирање на моторни возила, е во спротивност со сојузниот закон со кој е утврдена обврската за регистрирање на трактор, како моторно возило, само ако првенствено е наменет за превоз на лица и предмети.

2. Законодавно-правната комисија на Собранието на СР Македонија, во одговор на предлогот, наведе дека оспорената одредба не е во спротивност со сојузниот закон бидејќи со републичкиот закон врз основа на член 301 став 1 точка 3 од Уставот на СРМ, се уредуваат прашањата што не се уредени со сојузен закон, како основни права и обврски.

3. Со оспорената одредба е утврдено тракторите и приклучните возила, што влечат трактори, да се регистрираат на начинот и под условите пропишани за регистрација на моторни возила.

4. Со Уставот на СФРЈ, со член 207, е утврдено дека републичкиот закон не може да биде во спротивност со сојузен закон. Со член 281 став 1 точка 11 од Уставот на СФРЈ е утврдено дека федерацијата, преку сојузните органи, ја уредува и обезбедува безбедноста на воздушната пловидба и ги уредува основите на безбедноста во другите области на сообраќајот. Со Законот за основите на безбедноста на сообраќајот на патиштата, со член 180, е утврде-

на обврската за регистрација на сите моторни и приклучни возила што учествуваат во сообраќајот, а со член 10 став 1 точка 22 е пропишано како моторно возило да се смета и трактор ако првенствено е наменет за превоз на лица и предмети.

Тргувајќи од член 207 на Уставот на СФРЈ, со кој е утврдено дека републичкиот закон не мора да биде во согласност со сојузен закон, како што тоа е утврдено за прописите и другите општи акти на сојузните органи, оспорената одредба на републичкиот закон не содржи спротивно правило за решавање на ист општествен однос. Со сојузниот закон е утврдена основната обврска за регистрирање на трактори, како моторно возило, само ако првенствено се наменети за превоз на лица и предмети, а со републичкиот закон е утврдена обврската за такво регистрирање и за други трактори што учествуваат во сообраќајот, без оглед на нивната првенствена намена. Околноста што со оспорената одредба, во конкретниот случај, е утврден поширок круг на задолжителна регистрација на трактори, според прописите што важат за моторни возила, од утврдена обврска во сојузниот закон не ја прави таа одредба спротивна на сојузен закон бидејќи Собранието на СР Македонија, врз основа на Уставот на СФРЈ, е овластено да ја утврди обврската за регистрација на трактори, чија регистрација не е задолжителна според сојузниот закон, ниту се ослободени од регистрација на начинот како што е тоа и пропишано.

Уставниот суд на Југославија, врз основа на член 375 од Уставот на СФРЈ и член 36 од Деловникот на Уставниот суд на Југославија, на седницата одржана на 19 ноември 1985 година, донесе

О д л у к а

Се одбива предлогот да се утврди спротивноста на член 178 став 2 од Законот за безбедноста на сообраќајот на патиштата со Законот за основите на безбедноста на сообраќајот на патиштата.

Оваа одлука Судот ја донесе во следниот состав: претседател на Судот д-р Јосиф Трајковиќ и судиите: Мустафа Сефо, Божидар Булатовиќ, д-р Стана Гукиќ-Делевиќ, Иван Франко, Гуро Векиќ, Јаким Спиrowsки, Славко Кухар, Радко Мочивник и Милосав Стиовиќ.

У. бр. 440/84
19 ноември 1985 година
Белград

Претседател
на Уставниот суд на
Југославија,
д-р Јосиф Трајковиќ, с.р.

НАЗНАЧУВАЊА И РАЗРЕШУВАЊА

Врз основа на член 167 став 2 и член 238 став 2 на Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ“, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

**ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ НА ЗАМЕНИК НА ГЛАВНИОТ
СОЈУЗЕН ПАЗАРЕН ИНСПЕКТОР**

Се разрешува од должноста заменик на главниот сојузен пазарен инспектор Јово Перик, поради истекот на времето на кое е назначен.

На именуваниот работниот однос му престанува на 31 декември 1985 година, поради заминување во пензија.

С. п. п. бр. 2196
26 декември 1985 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с.р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА СОЈУЗНИОТ СЕКРЕТАР ЗА НАДВОРЕШНА ТРГОВИЈА

Се назначува за помошник на сојузниот секретар за надворешна трговија Ранко Радуловиќ, досегашен амбасадор на Социјалистичка Федеративна Република Југославија во Социјалистичка Република на Бурманска Унија во Рангун.

С. п. п. бр. 2201
26 декември 1985 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 73 став 4 од Законот за Народната банка на Југославија и за единственото монетарно работење на народните банки на републиките и народните банки на автономните покраини („Службен лист на СФРЈ”, бр. 49/76), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ВИЦЕГУВЕРНЕР НА НАРОДНАТА БАНКА НА ЈУГОСЛАВИЈА

За вицегувернер на Народната банка на Југославија се назначува Борис Конте, генерален директор во Народната банка на Југославија.

С. п. п. бр. 2203
26 декември 1985 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК-ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНАТА ДИРЕКЦИЈА ЗА СТОКОВНИ РЕЗЕРВИ

За помошник на директорот на Сојузната дирекција за стокровни резерви се назначува Андраш Буковиќ, секретар на одбор во Интересната заедница на Југославија за економски односи со странство.

С. п. п. бр. 2204
26 декември 1985 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 238 став 2 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ЗАМЕНИК-ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНАТА ДИРЕКЦИЈА ЗА СТОКОВНИ РЕЗЕРВИ

За заменик-директор на Сојузната дирекција за стокровни резерви се назначува м-р Неѓо Бодирога, помошник-секретар на Претседателството на Стопанската комора на Југославија.

С. п. п. бр. 2205
26 декември 1985 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1, а во врска со член 415 ст. 3 и 4 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ СОВЕТНИК НА ГЕНЕРАЛНИОТ СЕКРЕТАР НА СОЈУЗНИОТ ИЗВРШЕН СОВЕТ

Се разрешува од должноста советник на генералниот секретар на Сојузниот извршен совет Матеја Игњатовиќ, со 31 декември 1985 година, заради заминување на друга должност.

С. п. п. бр. 2206
26 декември 1985 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

Врз основа на член 244 став 1 од Законот за основите на системот на државната управа и за Сојузниот извршен совет и сојузните органи на управата („Службен лист на СФРЈ”, бр. 23/78, 21/82 и 18/85), Сојузниот извршен совет донесува

РЕШЕНИЕ

ЗА НАЗНАЧУВАЊЕ ПОМОШНИК НА ГЕНЕРАЛНИОТ ДИРЕКТОР НА СОЈУЗНИОТ ЗАВОД ЗА ОПШТЕСТВЕНО ПЛАНИРАЊЕ

За помошник на генералниот директор на Сојузниот завод за општествено планирање се назначува м-р Душан Динкиќ, досегашен советник на потпретседателот на Сојузниот извршен совет.

С. п. п. бр. 2207
26 декември 1985 година
Белград

Сојузен извршен совет

Потпретседател,
Јанез Земљарич, с. р.

По извршеното срамнување со изворниот текст, е утврдено дека во текстот на Решението за утврдување на авансот за извоз и увоз на стоки по основ на контингенти во првото тримесечје на 1986 година, објавено во „Службен лист на СФРЈ“, бр. 72/85, се поткрала долунаведената грешка, та се дава

ИСПРАВКА

НА РЕШЕНИЕТО ЗА УТВРДУВАЊЕ НА АВАНСОТ ЗА ИЗВОЗ И УВОЗ НА СТОКИ ПО ОСНОВ НА КОНТИНГЕНТИ ВО ПРВОТО ТРИМЕСЕЧЈЕ НА 1986 ГОДИНА

Во точка 2 став 2 во уводната реченица наместо зборот: „извезла“ треба да стои: „увезла“.

Од Сојузниот комитет за законодавство, Белград, 8 јануари 1986 година.

СОДРЖИНА:

	Страна		Страна
4. Закон за поштенските, телеграфските и телефонските услуги — — — — —	13	18. Правилник за југословенските стандарди за чисти хемикалии — — — — —	41
5. Резолуција за натамошниот развој на научно-истражувачката дејност во Социјалистичка Федеративна Република Југославија — — — — —	26	19. Правилник за југословенските стандарди за радио-комуникации — — — — —	42
6. Одлука за распоредување на девизите утврдени за потребите на федерацијата за 1986 година — — — — —	32	20. Правилник за југословенскиот стандард за енергетски кондензатори — — — — —	42
7. Правилник за дополнително на Правилникот за југословенскиот стандард за вештачки гудриња — — — — —	38	21. Правилник за југословенските стандарди за бетон и бетонски префабрикати — — — — —	43
8. Правилник за престанок на важењето на југословенскиот стандард за азбестно-цементни производи — — — — —	38	22. Правилник за југословенскиот стандард за производи од гума и пластична маса — — — — —	43
9. Правилник за престанок на важењето на југословенските стандарди за производи од овошје и зеленчук — — — — —	38	23. Правилник за југословенските стандарди за калциум-карбонатни полили — — — — —	43
10. Правилник за измена на Правилникот за југословенските стандарди за грла за сијалици со навој — — — — —	38	24. Правилник за југословенските стандарди за нафта и нафтни производи — — — — —	44
11. Правилник за југословенските стандарди за контејнери — — — — —	39	25. Правилник за југословенските стандарди за вештачки гудриња — — — — —	44
12. Правилник за југословенските стандарди за гума, каучук и мешаници — — — — —	39	26. Правилник за југословенскиот стандард за огноотпорен материјал — — — — —	45
13. Правилник за југословенските стандарди за електрични уреди за моторни возила — — — — —	40	27. Правилник за југословенските стандарди за камен агрегат — — — — —	45
14. Правилник за југословенските стандарди за руди и концентрати — — — — —	40	28. Правилник за југословенскиот стандард за изолирани спроводници и кабли — — — — —	45
15. Правилник за југословенскиот стандард за неметални минерални сировини — — — — —	40	29. Правилник за југословенските стандарди за кочни течности — — — — —	46
16. Правилник за југословенските стандарди за волна и текстил — — — — —	41	30. Правилник за југословенските стандарди за испитување на пестициди — — — — —	46
17. Правилник за југословенските стандарди за кабелски прибор — — — — —	41	31. Правилник за југословенскиот стандард за кодови за претставување на валутите и парите — — — — —	47
		32. Правилник за југословенските стандарди за уреди за греене — — — — —	47
		33. Правилник за југословенските стандарди за изолациони апарати за заштита на органите за дишење — — — — —	47
		34. Наредба за определување на средствата за заздравување на отворите за движење во засолништата и во двоенаменските објекти кои можат да се пуштаат во промет само ако се снабдени со гарантен лист и со техничко упатство и за најмалото траење на гарантниот рок и рокот на обезбедено сервисирање за тие средства — — — — —	48
		35. Наредба за утврдување на годишните индекси на цените за ревалоризација на градежни објекти и опрема — — — — —	48
		36. Упатство во кои случаи и под кои услови нема да се уплатува обезбедувањето од член 310 на Царинскиот закон — — — — —	49
		Одлука за оценување на спротивноста на член 176 став 2 од Законот за безбедноста на сообраќајот на патиштата со Законот за основите на безбедноста на сообраќајот на патиштата — — — — —	50
		Назначувања и разрешувања — — — — —	50
		Исправка на Решението за утврдување на авансот за извоз и увоз на стоки по основ на контингенти во првото тримесечје на 1986 година — — — — —	52